

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon štef. 50, upravljalna štef. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana štef. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrste
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
rezen pondeljka in
dneva po prazniku

Naša politika.

Govor načelnika SLS na občnem zboru najmočnejše slovenske kmetijske organizacije je z vso jasnostjo pokazal ravno črto, ki jo zasleduje naša stranka, predstavljajoča celokupni slovenski narod, tudi v sedanjem nad vse zamotanem političnem položaju v naši državi. Ta črta, ki gre za osiguranjem čim večje politične in gospodarske samostojnosti slovenskega naroda v okviru te države, nam narekuje, da realizujemo to temeljno, ker za naš obstoj neobhodno potrebno zahtevo, po pametnih, namenu primernih in poštenih metodah.

K temu cilju pa ne smemo priti po načinu, kakor si ga mislijo nekateri slovenski ljudje, ki v dobri veri menijo, da bi se dala politična samouprava in gospodarska povzdiga slovenskega naroda doseči s sodelovanjem v vladi RR. (Z onimi, ki jim je ta argument samo pretveza za dosego osebnih in zgolj strankarskih ciljev, itak ne disputiramo.) Ta režim, ki se opira v prvi vrsti na Hrvate, kateri so danes žal zastopani po Stjepanu Radiću, je tekom svojega kmalu enoletnega obstoja dejansko pokazal, da je v svojem notranjem jedru gnij, da ni naslonjen na resničen narodni sporazum in da le pod to pretvezo krije centralizem ter ga celo jača. Kakor hitro se je Stjepan Radić javno — pa naj je bilo to subjektivno mišljeno odkritosrčno ali ne — odrekal svojemu programu, je usodni tok dogodkov to kapitulacijo napravil definitivno in ves hrvatski avtonomizem, federalizem s seljaško ljudovlado vred se je pogreznil na dno, odkoder ne vstane več pod firmo Stjepana Radića, ki se je s svojo nedosledno politiko za vedno kompromitiral. Ta usodna napaka se ne da popraviti več z nobeno »taktiko« in kako se je Radićeva stranka po svoji mesalijansi z radikalni onemogočila za boj zoper korupcijo, to so nam z nepobitno jasnostjo pokazali dogodki zadnjih dni.

Politika, ki je danes poosebljena po g. Puclju, more Sloveniji le neizmerno škodovati ter jo od dosege njenih političnih in gospodarskih ciljev le oddaljiti, kakor je načelnik naše stranke v svojem govoru s prepričujočo logiko dokazal. Če pravi »Narodni dnevnik«, da bi se SLS, oprta na mandate HSS, ne imela bati, da bi zatajila svoj program, odgovorjamo, da bi v današnjih razmerah in v današnjem položaju že samo zveza s HSS pomenila negacijo slovenskega programa. Ali bi pomenilo izvajanje 13 milijardnega proračuna, ki bo zvišal davčnega bremena našega kmetijstva in industrije najmanj za poldrugo milijardo, faktično kaj drugega kakor izdajstvo? In ali bi sodelovanje z radikalno stranko, kakršna je danes, ne pomenilo tudi v vsakem drugem oziru podpiranje njenega centralističnega velesrbskega državnega programa? Ali bi ne pomenil že samo fakt sodelovanja s takimi elementi ne samo nadaljevanje nego sankcioniranje zapostavljanja Slovenije? — na to naj nam odkritosrčno odgovori »Narodni dnevnik«!

Naloga poštene in pametne ter na splošno koristi in bodočnost usmerjene slovenske politike ne more biti, izbiti iz sedanjega položaja kakšno sebično strankarsko korist, marveč, kakor je poudaril dr. Korošec, le ta, da se pospeši v družbi z vsemi elementi, ki niso po zvezi s sedanjim režimom kompromitirani ali ki hočejo z njim definitivno prelomiti, zdravilni in čistilni proces, kateri se mora končati z definitivnim koncem tega režima. To je tudi enoglasno mnenje našega ljudstva, kdor hoče prisluskovati njegovemu glasu, in instinkt našega ljudstva je zdrav in dober.

Italijanski pogoji za sporazum s Francijo.

»Lavoro d' Italia« piše ob priliki obiska Barthoua v Rimu o pogojih, ki jih je treba upoštevati, kadar bo Italija sklepala sporazum s Francijo. Prvič mora Francija opustiti izsiljevanje z vednim trimesečnim obnavljanjem dogovora o zaščiti Italijanov v Tunisu. Drugič mora Francija opustiti varuštvo nad Malo Antanto, ker to varuštvo vodi v protitalijanski blok. Samo Italija more priti v poštev kot voditeljica politike ob Donavi in na Balkanu. Dve velilei sta na tem ozemlju preveč. Tretjič je treba pregledati in izpremeniti angleška in francoska pokroviteljstva v korist Italije. Končno ne smejo Francozi raznarodovati italijanskih delavcev v Franciji.

Seja narodne skupščine.

ČITANJE UKAZOV O IZMENJAVI ŠTIRIH VLAD. — ZNAČILNI MEDKLICI. — 2600 NEREŠENIH PROŠENJ. — PRISTRANOST VLADE. — JOVANOVIĆ V SKUPŠČINI. — PAŠIĆ SE NI POKAZAL.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Toliko pričakovana seja narodne skupščine, radi katere se je celo pričela dolgotrajna kriza, se je vršila danes dopoldne v precejšnjem redu in miru. Malo pred 10. uro je sam predsednik narodne skupščine Marko Trifković otvoril sejo. Prisostvovali so skoro vsi poslanci. Šele kakih 10 minut po začetku seje so prišli v dvorano ministri. Poslanci so jih seveda pozdravili z raznimi duhovitimi medklci. Po prečitjanju zapisnika je posl. Angelinović zahteval, da se v zapisniku ugotovi, da je zadnjič bila večina za to, da se dela. Ta njegova pripomba ni bila sprejeta. Skupščinski tajnik Kobasica je nato prišel čitati ukaze. Prebral je celo vrsto ukazov, ker so se od zadnjega sestanka narodne skupščine menjale

štiri vlade

in masa ministrov ter drž. podtajnikov. Pri čitanju ukaza o najnovejši Uzunovićevi vladi je prišlo do malega prepira med vladno večino ter opozicijo in predsednikom ter posameznimi poslanci radi medklcev. Ko je namreč tajnik prečital ime zunanjega ministra Ninčiča, je nekdo iz opozicije vprašal: »Ali je to minister, ki zlorablja kraljevo ime?« Pri čitanju Simonovićevega imena je nekdo vprašal: »Ali je to koekar?« Pri čitanju dr. Nikićevega imena zakliče dr. Zanič: »Žepni tat!« Pri čitanju Pueljevega imena je Zanič vzdiknil:

»Hop, minister! Hop, hop!«

Pri tem je aludiral na pogosto menjavanje strank, kakor je to program gospoda Ivana Puelja. Radi teh vzdikov je predsednik dal več pismenih in ustmenih ukorov. Potem so se prečitale interpelacije. Med drugimi interpelacija združene opozicije na predsednika vlade, na finančnega in železniškega ministra o znani korupcijski aferi Rade Pašića. Večina je sprejela prvenstvo te interpelacije in nujnost, kakor tudi interpelacijo posl. Vujića o nepravilnostih v gozdnih ravnateljstvih v Belgradu in Sarajevu. Po sprejetju nujnosti teh

Vlada brez programa.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) 5. maj je bil označen kot tretji važni datum za razvoj notranje politike. Ktor 22. in 25. april, je tudi 5. maj potekel mirno brez napovedanih ter od gotovega dela javnosti pričakovanih senzacionalnih dogodkov. Končal se je popolnoma mirno, ne da bi se razčistili razni problemi in vprašanja, ki so na dnevnem redu posameznih klubov, predvsem vladnih. Vlada sama danes ni imela prilike preizkusiti svoje moči v skupščini, ker sama ni imela poguma stopiti pred skupščino z deklaracijo in si od skupščine dati izreči zaupanje oziroma nezaupanje za svoj program in svojo deklaracijo. Uzunovićeva vlada se je skupščini predstavila, kakor da bi sploh ne bila nova vlada. Da je tolažitelj nekateri kot dokaz, da vlada ni nova in da je njen program popolnoma isti, kakor je bil program prejšnje Pašićeve vlade. Drugi pa mislijo, da je Uzunovićeva vlada to parlamentarno navado opustila radi tega, ker se je bala, da bi že takoj prvi dan padla v skupščini. Na ta način si je Uzunovićeva vlada podaljšala življenje za teden dni. Interpelacije o korupciji so se namreč postavile na dnevni red skupščine za prihodnji petek, ker je v interesu celokupne javnosti. Tudi opozicija ni storila nobene posebne akcije samo za to, da bi dobil parlament priliko, da spregovori svojo končno besedo o korupciji in znanih aferah sina bivšega predsednika vlade Nikole Pašića. Med radikali samimi se tudi niso popolnoma izkristilizirala mišljenja posameznih struj, ki bi smatrala za primerno, da bi prišle v klub v razčiščevanjem. Zato je vlada danes odšla iz skupščine brez vsakršnih posebnih neprilik.

UZUNOVIĆ NA DVORU.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Ministrski predsednik Uzunović je bil zvečer na dvoru v avdienci. Kralju je poročal o poteku današnje seje. Uzunović je časnikiarjem izjavil zadovoljstvo nad sprejemom vlade v skupščini. Izrazil je nado, da bo še nadalje ohranil zaupanje večine parlamenta.

Riga, 5. maja. (Izv.) Nova vlada je že sestavljena. Koalicijo tvorita kmetiska zveza in centum. - Min. predsednik je Abering.

interpelacij se je prešlo na dnevni red. Najprvo je bilo na vrsti poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Pri tej priliki je

posl. Janez Brodar

podal sledečo izjavo: »Čast mi je v imenu našega kluba in prijateljskih klubov podati izjavo: Odboru za prošnje in pritožbe so se predložile številne pritožbe, ki datirajo eno, dve, tri leta nazaj. Nekatere so se vložile že leta 1921. Vseh nerešenih prošenj je okrog 2600. Odbor za prošnje in pritožbe je imel več sej, na katerih so se reševale razne prošnje. Te prošnje bi morale priti pred narodno skupščino v tistem vrstnem redu, kakor jih je odbor rešil. To se pa ni zgodilo. V tem vidimo dokaz

pristranskega postopanja vlade

in njene večine. Ni to samo pristranost, marveč smo primorani tako postopanje ožigosati kot krivično. Vlada in njena večina hoče dati privilegije svojim pristašem. Zato je dala na dnevni red samo tiste prošnje, ki so se rešile 12. decembra 1925. Iz navedenih razlogov mi je čast v imenu Jugoslovanskega in drugih prijateljskih klubov izjaviti, da bomo glasovali proti.« Večina je nato sprejela predlog odbora. Kot

dnevni red prihodnje seje

se je določila ratifikacija trgovinske pogodbe z Avstrijo. Prihodnja seja se vrši v petek dopoldne ob 10. Jutri je namreč Jurjev dan, ki ga Srbi praznujejo.

Za časa skupščinskih sej je prišel v dvorano Ljuba Jovanović in se vsedel na skrajno levo. Nekateri prijatelji, radikalni poslanci, so takoj pristopili k njemu in so se z njim dalj časa razgovarjali. Nato se je Ljuba Jovanović razgovarjal z nekaterimi poslanci iz opozicije. Nikola Pašić v skupščino ni prišel, nego je ves čas ostal v radikalnem klubu. Za časa skupščinske seje je bilo v kuloarjih opaziti tudi Stjepana Radića. Ker sedaj ni več minister, nima več vstopa v dvorano.

Petek usodni dan.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Pred današnjo sejo so voditelji opozicije imeli sestanek, na katerem so razpravljali o nastopanju opozicije prihodnje dni v skupščini. Sklenili so odločno zahtevati od skupščinskega predsednika, da čimprej postavi na dnevni red interpelacijo o korupciji. Po tem sestanku sta dr. Korošec in Ljuba Davidović obiskala skupščinskega predsednika in vztrajala na tem, da se interpelacija opozicije o korupciji, državnih nabavah in o liferacijah čimprej postavi na dnevni red. Sporazumeli so se, da se bodo postavile te interpelacije na dnevni red prihodnji petek. Tako bo petek usodopolen dan, katerega se bo odločila nadaljna usoda vlade in se bo pokazalo, koliko je v skupščini poštenih elementov in koliko jih je, ki podpirajo korupcijo.

Pašić predsednik radikalnega kluba.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Popoldne se je vršila seja radikalnega kluba. Z ozirom na demisijo predsednika Živkovića je bil per acclamationem izvoljen za predsednika Nikola Pašić. Po kratkem govoru se je zahvalil za zaupanje ter obenem poudaril, kako težaven je danes položaj v državi in tudi v inozemstvu. Nato se je seja radikalnega kluba takoj prekinila, ne da bi se prečital Jovanovićev protest. Prihodnja se vrši v petek popoldne. Na dnevnem redu so volitve podpredsednikov in klubskih tajnikov.

BOJ RADIĆ—NIKIĆ SE NADALJUJE.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Dopoldne je prišel v Belgrad Stjepan Radić. Cel dan je imel s svojimi poslanci razne razgovore. Misli se, da je njegov prihod v zvezi z akcijo, ki jo vodi Nikić s svojimi prijatelji v Radićevem klubu. Nikićeva okolica namreč zatrjuje, da sprava med njim in med Radićem ni popolna in da je v kratkem času pričakovati nadaljnega razkrojavanja v Radićevem klubu. Radić je namreč s svojimi poslednjimi dejanji pokazal, da mu je malo do realnega dela, ampak da misli še dalje vladi delati neprilike. Zato se mislijo Nikić in njegovi prijatelji za vse slučaje zaščiturati.

Protest Ljube Jovanovića.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Ljuba Jovanović je poslal radikalnemu klubu pismo, ki obsega osem drobno tiskanih strani. V njem razlaga svoje stališče, zakaj ne more priznati sklepa glavnega odbora, s katerim se izključuje iz stranke. Pismo se glasi:

»Pašić, predvsem pa glavni odbor, sta mi storila celo vrsto krivic, nasprotujočih elementarnim načelom pravičnosti in pozitivnim predpisom pravil NRS, kakor tudi jasnemu smislu ustavnih predpisov, in me je 26. aprila izključil iz RS. In sicer brez ozira na to, da so se zbora udeležili i v njem glasovali delegati, ki niso bili pravilno izvoljeni, ali kakor sem naknadno zvedel, sploh niso bili izvoljeni. Razen tega niti sam glavni odbor ni bil sestavljen po pravilih RS. V vabilu članov glavnega odbora se tožba proti meni ni navedla, tudi ne predlog o izključitvi, kakor predpisuje člen 17. strankinih pravil, pač pa se je navedla kot edina točka dnevnega reda »pojasnitev političnega položaja«. Iz tega ni bilo mogoče slutiti, da se bo sklepalo o moji izključitvi. Ta točka se niti ni postavila na dnevni red v toku razprave same, nego je predsednik brez potrebnih formalnosti načel to stvar in enostavno razpravo nadaljeval. Formalni predlog o izključitvi je stavil kruševski delegat šele tekom poslednje seje. Delegati so imeli vezane mandate, tičočih se točk dnevnega reda, ki jim je bil sporočen po okrožnicah, namreč poročilo o političnem položaju. Zato so odbori izrekli zaupanje Pašiću. Njihovi sklepi se niso mogli tikati in se niso tikali točk, ki niso bile na dnevnem redu, to je moje izključitve. Obtožba se mi ni prej predložila, kot tekom debate. Čl. 10. strankinih pravil predpisuje, da se mora dati pismen odgovor na tožbo. To je mogoče samo takrat, ako se obtožbenca o obtožnici pravočasno obvesti. Na ta način se je mene zahrbtno napadlo. Ni se mi dalo časa, da bi si pripravil snov za obrambo. Ko sem se javil za besedo, so mi takoj rekli, da se mi sicer dovoljuje govoriti, ampak da moj zagovor nič ne velja. S tem so potrdili, da so me že vnaprej obsodili, pa naj si bi navedel katerokoli dejstvo v zagovor. Čl. 22. strankinih pravil določa, da je treba vse izključitve iz stranke objaviti v strankinem glasilu z razlogi za izključitev vred. Obvestilo glavnega odbora v »Samoupravi« dne 31. apr. pa enostavno pravi, da sem »s svojim delom na političnem polju škodoval strankinim načelom. Navaja se torej samo fraza brez stvarnih razlogov.«

Nadalje pravi Jovanović:

»Obračam se s tem na klub s protestom, ker je glavni odbor prekoračil svoj delokrog in pravice z odločitvijo o Pašić - Protičevem predlogu.«

Jovanović temeljito razlaga, zakaj je glede izključitve kompetenten samo radikalni klub, in navaja člen 24. strankinega statuta. Nato Jovanović navaja, da je bil Pašić dne 2. aprila mnenja, da je kompetenten radikalni klub, 25. aprila pa, da je kompetenten glavni odbor. Dejansko pa drugača proti drugemu izigrava. Na ta način se more razložiti, pravi Jovanović, da glavni odbor nekaj v soboto sklene, kar je proti namenom predsednika, v nedeljo pa ta sklče klub in z njim razčisti položaj z izključitvijo neljubih opozicionalcev in tako z očiščevanjem kluba nadaljuje. Nato citira Pašića samega, ki je na neki strankini konferenci zagovarjal mnenje, da glavni odbor ne more biti nad poslanskim klubom.

»Meni je glavni odbor RS prizadejal težko krivico. S pravico pričakujem, da mi bo dal radikalni klub dostojno zadoščenje. Dokler tega ne bo storil, ne bom prišel na klubove seje in se ne bom udeleževal klubovega dela.«

Podpisan Ljuba Jovanović.

NOVI PODTAJNIKI PRISEGLI.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Popoldne so prisegli novoimenovani Radićevi podtajniki: dr. Pernar v notranjem ministrstvu, Milan Korišutić v železniškem ministrstvu, Neudorfer v finančnem ministrstvu, Pašarić v prosvetnem ministrstvu.

AMERIKA IN HAAŠKA KONFERENCA.

Newyork, 5. maja. (Izv.) Predsednik Coolidge je izrazil mnenje, da v Evropi še ni zrel položaj, da bi se sklicala tretja haaska mirov. konferenca. Coolidge veruje, da bi bila za Ameriko udeležba na tej konferenci zelo koristna.

Stavka na Angleskem.

Glej poročila na 6. strani.

Seja odseka za kazenski zakon.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Seja parlamentarnega odseka za kazenski zakon se je vršila danes popoldne. Z ozirom na predloge, ki jih je stavil posl. Hodžar na predzadnji seji, je odsek sedaj sklenil, pozvati pravosodnega ministra, da takoj odredi potrebno, da se odseku predloži uvodni zakon in prehodne določbe k novemu kazenskem zakonu, in da se navedeni načrti pošljejo priznanim pravnikom. Predlog samostojnih demokratov, da bi se brez načelne debate prešlo na razpravo o zakonu, ni bil sprejet. V nadaljni debati je posl. Hodžar s splošnega stališča kritiziral načrt. Med drugim je dokazal, da je sedanji načrt z ozirom na prejšnjega zelo spremenjen in površno izdelan, da med drugim vsebuje prikrita napade na poslansko imuniteto in da ne izključuje kulturnobojnih tendenc, ker je obdržal zloglasni kancelarograf. V svojem nadaljnjem govoru je dejal, da v dosedanjem izenačevanju zakonov ni bilo nobenega sistema. Sedaj se predloži ta zakon, drugi drugi. Končno pa ne zagleda noben zakon belega dne. To je radi tega, ker se dela prepočas in tajno, namesto da bi po zakonu šel vsak načrt pred zakonodajni svet in sploh v javnost, da bi lahko pravniki iz cele države povedali svoje mnenje, kakor je to običajno v drugih državah. Predlaga, da bi se zakonski načrt umaknil in znova temeljito proučil in da bi se predložil v razpravo, ko bodo vsi načrti za izenačenje kriminalnega prava gotovi. Vlada naj predloži poročilo o načrtu izenačevanja zakonov, ker se je dosedaj delalo brez glave s posameznimi poskusi brez vsakega uspeha. Večina je predlog odbila in sprejela cel načrt v načelu z vsemi proti Hodžarjevemu glasu. V posameznostih se je sprejelo pogl. I. splošnega dela kazenskega zakona z malimi stilističnimi spremembami. Vsa sporna vprašanja pa so se odložila. Prihodnja seja tega odseka se bo vršila v petek popoldne.

IZ RADIČEVE STRANKE.

Zatreg, 5. maja. (Izv.) Več radičevskih pokrajinskih organizacij je stavilo na glavni odbor stranke zahtevo, da se skliče sestanek glavnega odbora, ki se že dalje časa ni vršil in tudi v najbolj usodnih momentih stranke ni imel nikake seje. Glavni odbor je z ozirom na te zahteve sklenil, da bo v najkrajšem času sklical člane glavnega odbora na posvetovanje.

DR. PERNAR — SPLITSKI VELIKI ŽUPAN

Zagreb, 5. maja. (Izv.) Kakor znano vlada med dalmatinskimi radičevci velika nezadovoljnost s splitskim velikim županom dr. Pegovo odstavitev. Sedaj upajo, da bo na njegovo odstavitev. Sedaj upajo, da bo na njegovo mesto prišel drž. podtajnik dr. Pernar.

NOVA IGRALNICA V ZAMETU.

Zagreb, 5. maja. (Izv.) Kakor poroča današnja »Večerc« se je na italijanski meji v Zamentu odprla nova igralnica, katero smatrajo kot naslednico obel, v Zagrebu ukinjenih igralnic v hotelih »Esplanade« in »Royale«. Po Zagrebu govore, da je za otvoritev te igralnice interveniral Rade Pašić, ki se sedaj mudi v Opatiji.

GRŠKI PREDLOG K SOLUNSKEMU VPRAŠANJU.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Grški poslanik je danes izročil zunanjemu ministru nolo grške vlade o solunskem pristanišču in o progi Djevdjelija—Solun. Nota je zelo obširna in obsega 300 strani. V njej so predlogi grške vlade o ureditvi vseh spornih vprašanj, ki obstajajo v tem oziru med grško in našo državo. Glede svobodne cone v Solunu je grška vlada mnenja, da bi se ista lahko razširila. Kar se tiče železnice Djevdjelija—Solun, naj bi prišla v skupno grško-jugoslovansko upravo pod vodstvom zastopnika kake nevtalne države. Grčija predlaga Švico. Naša vlada bo na to noto v kratkem odgovorila.

Demisija poljske vlade.

Varšava, 5. maja. (Izv.) Predsednik kabineta Skrzynski je danes podal predsedniku republike ostavko celokupne vlade. Vsled izstopa socialistov se vlada ne čuti več upravičena, da bi vodila še nadalje državne posle. Predsednik republike je vzel demisijo vlade na znanje.

»NORGE« ODPLULA PROTI SEVERU.

Leninograd, 5. maja. (Izv.) Zračna ladja »Norge« je danes ob 9.38 dopoldne odplula proti Spitzbergom. Start se je izvršil pri zelo ugodnem vremenu. Na ladji je posadka 13 moških. Upajo, da bo ladja dosegla Spitzberge v 20 urah. Nevarnost za ladjo bi bila, ako bi vsled goste megle ne mogla pristati. Velika nevarnost za ladjo pa obstoja tudi v tem, da bi se mogla napraviti na obodu ladje ledena plast. Ako bi bila ta ledena skorja debela vsaj 1 milimeter bi to pomenilo za ladjo že občutno obtežbo 4 in pol tone.

Gluma v Celju.

Prav tako kot smo prerokovali, G. Prepeluh je dejal, »da oblika te države ni po našem okusu. Moramo jo urediti tako, da bo odgovarjala težnjam našega ljudstva.« Katera in kakšna pa je oblika države, ki bi bila po Prepeluhovem okusu, seveda ne vemo. Iz polpretekle politične zgodovine nam je znano, da je G. Prepeluh izdajal list »Avtonomist«, v katerem je lomil kopje za republikansko-federativno ureditev. Iz sedanjega pa vemo, da se je isti G. Prepeluh udeležil g. Radiću, ki je v »sporazumu« priznal vidovdansko ustavo, ki je monarhistična, centralistična in cvete 33 oblasti, ne da bi odgovarjale težnjam našega ljudstva... »Erkläret uns... diesen Zwiespalt Ihrer Natur!

G. Prepeluh je dejal dalje, »da se vsi vbijamo z napornim delom, pa komaj živimo.« To je res... Tudi je izrekel politično modrost, »da ni nobene glave škoda, kadar gre za interes skupnosti.« G. Prepeluh najbrže še ve, da interes skupnosti Slovencev je bil — in je seveda še ta, da živimo vsem demokratičnim principom odgovarjajoče življenje, kakor ga je svojčas zagovarjal v »Avtonomistu«. Prepeluhovi nedeljski trditvi, da ni nobene glave škoda, kadar gre za interes skupnosti, bi torej lahko kdo dal zdaj ta pomen, da tudi glava G. Prepeluha ni več škoda, ko misli zdaj z glavo sedanjega centralističnega režima... Če je od strani Srbov padla beseda »robske duše« in trdi G. Prepeluh, da »je bila ta beseda vsaj deloma upravičena,« ima seveda za svojo stranko prav!

Srečo je imel tudi g. kraljevi minister Pucelj. »Jaz osebno obhajam danes velik praznik, ker se izpolnjuje to, kar nosim že šest let v sru, od kar ste me poslali kot borca v prve vrste.« Če je mislil pod velikim praznikom to, da je zopet postal minister, mu seveda častita. Zato se že izplača biti »borec« v prvih vrstah! G. Pucelj je postal tudi moralist. »Ni bolj nesrečne stvari na svetu kot je lažnjivi človek. On pomeni neprijateljnost za svojo družino, okolico in čela v javnosti, tudi za skupnost, za državo, kot je neprijeten lažnjivi človek, toliko bolj neznosne so zlagane politične stranke. Zlagan človek je tisti, ki drugače govori in dela, kot mu lastna vest velevala, spoznamo ga takoj kot vino, če ga damo pod nos, ali je pristno ali ne. Zlagane stranke pa so vzrok, da je naša politika v zadnjih letih tako neplodna. Zlagana politika je ona, ki gre mimo izvira — kmeta, ki si je navzela iz knjig par zlaganih fraz in si je končno zlagala sama sebi nekak program. Posledice take politike čuti naša kultura in naše gospodarstvo. Opažovanje te lažne politike nas sili, da se naslonimo na večno filozofijo in da se vračamo na svojo prvino — na kmetstvo ljudstvo.«

Podpišemo. Samo gospod Pucelj je pozabil napraviti sklep svojih izvajanj: »Glejte, možje zaupniki! Taka zlagana stranka je bila samostojna kmetijska stranka in posledice njene zlagane politike čuti naša kultura in naše gospodarstvo. Lahko si torej mislite kaka bo politika stranke, ki smo jo danes rodili.«

»Hočemo, da smo Slovenci, hočemo, da smo kmetje na svojih domovih!« Tako je prav, G. Pucelj in Prepeluh! Ker pa samo SLS izvaja dosledno ta program, zato likvidirajte čimprej!

Jos. Drofenik:

Malo odgovora gg. ministru Janezu Pucelju in poslancu dr. Gregorju Žerjavu.

Oprostita mi, visoka gospoda, da porabljam gostoljubnost tega lista, menda z istim pravom kot drugi, ako hočejo odkrito besedo spregovoriti. Ako me pa zaradi tega mojega greha krstita za »klerikalca«, kakor se je ta »nesreča« pripetila uglednemu gospodarstveniku javnemu delavcu g. Jelačinu ml., pa Vama zagotavljam, da ne bom vzel preveč tragično!

G. minister Pucelj! Tebi očitno ne more biti najbolje pri srcu, da si se v kratkih starih letih petkrat politično »opredelil«, da si se zopet (pa ne vsled vzbujene slabe vesti) spomnil mene in mojega prijatelja g. min. n. r. dr. Vošnjaka. Ti mi očitaš uskoštvo in beg od zastave!

Prijatelj! Naslov si zgrešil, taka stvarca se drži Tvoje bližine. Gotovo se ne boš spominjal in jaz kot »dobričina« Te tudi ne kličem na odgovornost, kako lepo in vztrajno sem s svojimi prijatelji, ki smo ustanovili prvotno SKS, vršil organizatorno delo v času, ko si Ti bil še dolgo ognjevit podpredsednik tako zvane Žerjavove »demokratske stranke«, katere član jaz nikdar nisem bil in ne bom! Danes podpredsednik JDS, jutri pa že z vihrajočo zastavo pri SKS, si takoj zavzel najradikalnejše stališče, da postaneš ta faktotum, da so bile »šanse« zgodnje. Tvoj večerajšnji šef dr. Žerjav je Tvoj korak z vidnim zadovoljstvom zasledoval. Vsak političen slepec je moral videti, da je ta Tvoj korak dogovorjen z dr. Gregorjem.

Tvojemu ameriškem nastopu se je posrečilo priti v prve vrste in doseči to, o čemer bi »Jutrovi« deželi še sanjati ne mogli. Postal si poslanec in takoj nato ognjevit

rdeče-zeleni »zemljoradnik« in si celo brez vednosti Tvojih SKS tovarišev-poslancev sopolpiral famozni po sovjetih dišeči »ustavni načrt« dr. Vlačina-Komadinčiča. Kakor hitro so postale razmere v »klubu zemljoradnikov« nevzdržne, smo istega na Vošnjakov in moj pritisk zapustili in stopili v koalicijsko vlado. Za ta korak si bil Ti, g. minister, najbolj navdušen, saj si bil odločen kandidat za ministra, kot baže edini kvalificiran. Ne vem več, ali je bilo za Tvojo kvalifikacijo merodajno Tvoje znanje obrti ali Tvoja žurnalistična rutina? Ministroval si namram, Tvojim poslanskim tovarišem, absolutistično skozi 18 mesecev, ker si imel v Belgradu le redko kdaj, razen g. Rajarja in mene, druge poslance. Midva s tovarišem Rajarjem sva delala v tedaj živahni skupščini v vseh odborih in vršila nebroj intervencij i za svoje kolege, ki smo jih videli le redko — navadno okoli prvega, ker so ti morali po sejmih hoditi, špeh prodajati, doma »agrarno reformo izvajati« in druge tako koristne posle opravljati. Tako se Ti je, revežu, tudi pripetila nesreča, da Ti ni bilo mogoče poročati nam o tako zvani volovski aferi in o Tvojem prijateljstvu z g. Rade Pašićem. Vedno si se moral izgovarjati, kadar sem zahteval o teh in drugih takih rečeh pojasnila, da spada taka stvar pred klub, a poslancev pa ni v Belgradu. Trpeti sem moral, da so razni belgrajski listi o tem pisali, ne da bi bil Ti nam — kar si nam bil, tako po vseh parlamentarnih kakor moralnih principih dolžan — pojasniti.

Da zasledujem Tvoje spreminjanje kronološko, moram zabeležiti, kako je nastala predbožična kriza 1923 leta, ko so demokrati zleteli iz vlade, ko je g. Svetozar po želji šefa nasprotne stranke razbil veliki klub in nato stal v sladkih nadah, ki so pa žal splavale po vodi in si Ti nato brez vsake motivacije šel s Tvojimi v opozicijo, da boš, kakor je rekel Tvoj »dunajski romar«, »fejst šinfali čez vlado in Srbe,« torej čez vlado, v kateri smo sami bili skoraj dve leti. Že tedaj ste škilili k Radiću, češ, »to najbolj vleče«. A tedaj k Radiću iti, ki ga je tlačila pod Tvojim ministrovanjem izdana zloglasna »Obznana«, je bilo za take junake malo riskantno. Zgoditi bi se utegnilo, da bi seveda po pomoti i Tebe ali katerega nas vtaknili v »špehkanro«. Torej čeravno srce pri g. Radiću, vendar v »luknjo ni lušteno iti«. Izdali ste nato parolo: »Pojdimo sami v volitve in bolj ko kdo more, naj protisrbsko govori.« Kakor veš, se jaz s to taktiko nisem strinjal, pa sem bil proti Tvoji volji in volji Tvojega generalštaba opetovano in v velikansko večino določen za nosilca. Čeravno sem se pismeno odpovedal — sem moral na ponovni pritisk kandidaturu sprejeti. Naši volivci takega teatra niso odobraval, da bi mi, ki smo nosili skozi skoraj dve leti vladno odgovornost, kar naenkrat negirali svojega lastnega otroka. Volitve so torej izpadle, kot je bilo pričakovati. Od poprej osem poslancev si zlezel le Ti, in še to po milosti volivnega zakona s svojim »ostankarskim« mandatom v skupščino. Tamkaj se Ti je zopet srce ogrelo za gg. Lazića in Moskovljevića, ki sta prišla, kakor i Ti, silno reducirana v skupščino od prejšnjih 39 samo (s Tabo vred) 10 poslancev. Tam si zopet spoznal, da je kruh opozicije trd in si pomagal krpati opozicijski blok, pa na mojo veliko žalost ni bilo ministrstva v novi vladi za Tebe, akoravno si zopet žrtvoval principe in zapustil vnovič »zemljoradnike«.

Kar naenkrat je po sposobnosti najnovjšega Tvojega gazde g. Radića treščilo v skupščino in prišla je zopet P. P. vlada in ž njo nove volitve, ki so postale že vsakoletna moda. Spoznavši pogubnost, kamor je drvela poprej zdrava SKS, sem se odločil za taktiko, da preprečim Tvojo izvolitev na Štajerskem, kar se mi je posrečilo in mi je v zadovoljenje. S svojim kranjskim mandatom si jo pa mahnil k g. Radiću in ga proglašal ne samo za Tvojega komandira, kar bi že ne bila taka nesreča, da ga pa priznavaš za predsednika s strogo protiradičevskimi tendencami ustvarjene Samostojne kmet. stranke, katero si pretečno nedeljo definitivno pokopal in dvignil zopet novo formo pete izdaje, ne moremo mirno in brez protesta trpeti.

Vprašam Te torej, gospod minister, radičevski zaupnik Janez Pucelj, ali sem jaz po konstataciji teh dejstev odpadnik ali kameleon, ali je to ime lastno komu drugemu, ki sliši na drugo ime kot Drofenik in Vošnjak? Jaz in številni moji štajerski prijatelji odločno obsojamo Tvoje, osobito zadnje pretvarjanje in logično ne moremo biti odpadniki Tvoje radičevščine, ako nikdar nje člani bili nismo in, ako Bog da, nikdar ne bomo! Torej ostane uskoštvo na plečih, ki so za tako akrobatiko jačja kot moja. Javnosti na ljubo pa moram, dragi g. minister Pucelj, konstatirati, da o teh skokih iz enega ekstrema v drugega ni bilo nikdar pravilne razprave in sklepa kompetentnega strankinega foruma, in so bili poslušni po miselni kvaliteti izbrani »delegati« postavljeni pred izvršen čin, a kdor se je osmelil godrnjati ali da ni mogel se s tem strinjati, je bil kratkomalo žigosan po Tvojih zelenih generalih kot »izdajica«.

(Pismo g. dr. Žerjavu šlodi jutri.)

Naša politika

△ Trumbić in Pašić. Med »Hrvatom« in »Hrvatskim pravom« traja ljuta borba. Frankovi očitajo dr. Trumbiću, opirajoč se na neki odlomek Pašićevega govora v glavnem odboru, da so se že za časa vojne sporazumeli z dr. Trumbićem o ureditvi naše države. Tedaj da je dr. Trumbić pristal na vse to, kar radikalna stranka sedaj brani. »Hrvate« odgovarja, da to ne more biti resnica in se sklicuje na krlsko deklaracijo in ženevski dogovor. V Sagadinovi zbirki teh dokumentov se nahaja i besedilo krlske deklaracije in ženevskega dogovora, pa stori »Hrvate« najbolje, da jih — objavi.

△ Občinske volitve v Dalmaciji. Samostojni demokrati sanjajo, da pri bodočih občinskih volitvah v Dalmaciji 16. t. m. pride kot njihov nasprotnik v poštev samo radičeva stranka. Kekor poročajo hrvatski listi, razvija zlasti živahno agitacijo HPS in da se ta stranka zlasti močno afirmira v narodu. Veliko agilnost kažejo tudi federalisti z dr. Trumbićem na čelu. Sam. demokratje torej ne bodo imeli samo enega konkurenta, ampak najbrže njih nihče ne smatra za resnega konkurenta.

△ Gibanje muslimanov. 3. maja se je v Konjici vršil velik shod J. M. O., katerega se je udeležilo cirka 4000 ljudi. Govorili so dr. Spaho, Salih Baljić, Gavran Kapetanović in Fehim Spaho. Govorniki so vsi kritizirali nenekako postopanje z državljani ter obsojali zlasti zatiranje in zapostavljanje muslimanskega življa. Na shodu je prišlo do prerekanj z radikali. Značilno je, da so zborovalci vsklikali Ljubi Davidoviću.

Beleške

△ »Narodni Dnevnik« zameri dr. Korošču, da je v svojem govoru na obnem zboru J. K. Z. točno opredelil stališče SLS napram gg. Radiću, Pucelju in Prepeluhu, kakor pač zasluži ter nadaljuje svoje plediranje za vstop SLS v vlado: »Z slovensko-hrvatskim nastopom bi bilo tudi rešeno vprašanje vstopa SLS v vlado, ker v zvezi s Hrvati, oprta na mandate HSS, se SLS ne bi imela bati, da bi zatajila svoj program.« »N.D.« očitno noče poznati Radića in njegove stranke, ko trdi, da se SLS, oprta na HSS, ni bati, da bi zatajila svoj program. Ravno ker ga noče, ne more zagovarjati, še manj pa slediti pravcu politične avijatike, ki jo je v našem političnem življenju uvedel baš gospodin Stjepan Radić.

△ Logično. »Narodni Dnevnik« poroča, da je na radičevskem shodu v Osijeku dr. Kežman govoril o tem, kako je treba v politiki popuščati v malih stvareh, da se ohrani temelji programa. Logično je torej za radičevce mala stvar: republika, federalizem, država brez davkov in žandarjev, ljudska volja, borba proti korupciji in so »temelji« programa: v vlado! v kateri je po besedah Stjep. Radića predsednica korupcija! In take politične vzgoje naj uči naš narod nova radičevska naselbina — slov. kmetijska stranka?

△ Pravijo, da je tudi socialdemokratska stranka sklenila iz različnih in zelo tehtnih razlogov ostati zvesta programu, predvsem pa da ostane zvesta praktičnemu socializmu g. Kristana!

△ Edina opora... »Jutro« kramlja: »V času, ko se vse druge stranke v državi zvijajo v krčih, nesposobne za vsak polet in vsako pozitivno (navadno je reklo: resno) delo v prilog narodu in državi, SDS vidno raste v močnejši stebel in postaja od dne do dne večja in celo edina opora vseh trpečih in temeljnih reformah koprnečih državljanov.« Ker je še vedno točna Cankarjeva fotografija o teh ljudeh, da (»ta hinavski liberalizem itak laže svojim nasprotnikom, laže sam sebi po nos, laže na levo in na desno!«) so si v sru gotovo mislili pravilno: Edina opora vseh trpečih, pod PP režimom preganjanih, po temeljnih reformah koprnečih državljanov je prepričanje, da SDS nikdar več ne pride na krmilo države.

Shodi SLS

Sv. Peter pod Sv. Gorami. V nedeljo dne 2. maja se je vršil pri nas dobro obiskan shod SLS, na katerem sta poročala poslanca Jože Škoberne in Vlad. Pušenjak. Posl. Jože Škoberne je podal razvoj političnih dogodkov od volitev do današnjega dne in ostro bičal nesmotreno, protiljudsko politiko Stjepana Radića. Posl. Vlad. Pušenjak je obravnaval gospodarsko politiko v naši državi in poudarjal, da so lansko leto demokrati in Radičevci glasovali za povišane in za nove davke, a popolnoma pozabili na to, da je Slovenija preobremenjena. Lahko je vstopiti v vlado in z radikali vred glasovati za nadaljevanje krivic glede obdavčenja in uporabe državnih sredstev, težavnejše, a v interesu ljudstva je, boriti se za uresničenje programa, za uresničenje dolžnosti kakor tudi pravic. Zborovalci so z vzkliki: Le vztrajajte, mi smo z Vami, odobrili politiko SLS v prid slovenskega ljudstva. — Ta shod je bil lep, se je mirno izvršil, ne tako shod poslanca dr. Pivka, kateri je pred kratkim posetil St. Peter, a je moral od svojih pristavev slišati take bridke, da je v pol ure njegov govor z medklici somišljenikov in njih krepkimi izjavami bil gotov. Kakor se je izrazil odličen demokrat. je bil Pivkov shod — velika polomija.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

Kaj se godi doma

Stanovanjska beda in prosta stanovanja.

V novi hiši Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je od meseca avgusta 1925 v drugem nadstropju novo urejeno stanovanje, ki je bilo izpočetka namenjeno ravnatelju tega zavoda. Vsaj tak je bil, kolikor je nam znano, sklep tukajšnjega ravnateljstva. Seveda, Ljubljana sklence, Zagreb pa preobrne. Vprašamo, kakšno gospodarstvo je to, da se pusti stanovanje prosto stati — seveda nese stanovanje veliko, če stoji prazno! Ne razumemo tukajšnjega ravnateljstva, da si pusti v najmanjših stvareh predpisovati, kako naj se v Okrožnem uradu v Ljubljani gospodari in sicer v onem, kateri prispeva največ k bolniškemu in nezgodnemu zavarovanju.

Zagreb dobro ve, da se nahaja še danes nekaj članov v tukajšnjem ravnateljstvu, kateri so preprečili sami, da stoji danes na Miklošičevi cesti poslopje, ki je bolj podobno boljši tovarni ali vojašnici, mesto palači, kakor je bila projektirana in tudi započeta. Če Zagreb vidi, da so naši člani to storili, ni čudno, da jim tudi nadalje komandira, kako imajo gospodariti! Sam si pa Zagreb že ve pomagati. Poglejte, gospodje, palačo v Zagrebu, ki stoji poleg velikanskega zagrebskega hotela »Esplanade« in poleg kolodvora. Kdo je skušal preprečiti Zagrebanom zgraditi Nikolaj Kdo bo pa največ prispeval k dograditvi iste? Menimo, da je na to lahko odgovoriti.

Stanovanjski urad pa opozarjamo, da naj vendar prisihi, da se stanovanje v Okrožnem uradu zasede, ker postane potem gotovo eno staro stanovanje prosto.

Povest o doslednosti.

Celje, 5. maja.

Po zadnji občinski seji mestnega sveta je priobčilo »Jutro« dobesedno ono interpelacijo, ki jo je naslovil g. obč. svetnik dr. Ogrizek na g. mestnega župana v zadevi zidanja okoliške šole. Namen te priobčitve je bil ta, da pokažejo naši demokrati »nekulturno«, »protišolsko« in »nazadnjaško« umevanje delegacije SLS v mestnem občinskem svetu v šolskem vprašanju. Ta namen je bil na prav krepak način izražen v koncem natisnjene interpelacije stoječem komentarju.

Včerajšnje »Jutro« pa poroča s kislim obrazom o drugi podobni interpelaciji, ki se je obravnavala na izredni seji okoliškega občinskega sveta in ki je ni vložil »klerikalcev«. Kateri stranki interpelant spada, je »Jutro« previdno zamolčalo. Razumemo. — Interpelacija se glasi:

»Zidanje novega šolskega poslopja za okoliško šolo na Dolgem polju bo po predloženih načrtih odnošeno že sprejetih ponudbah stalo okoliško občino 3 milijone dinarjev. Ker je okoliška šola projektirana v ogromni obsežnosti, bodo vsa druga dela, potrebna za izvršitev notranje opreme, kakor tudi napeljava električne razsvetljave, stala spet minimalno nov milijon dinarjev, tako da bo šola popolnoma zgrajena in opremljena prišla najmanj na ogromno vsoto 4 milijone dinarjev, pri čemer pa niti ne vpoštevamo gotovih in sigurnih naknadnih kreditov, ki se bodo, kakor je v obče navada pri takih velikih stavbah, morali na pritisk podjetnikov še na novo dovoliti. Če vzamemo tedaj za podlago gornjo vsoto 4 milijone dinarjev in 15 letno dobo odplačevanja ter 8 odstot. obrestno mero, bo manjšala letna anuiteta za amortiziranje 4 mil. dinarjev znesek približno 470.000 Din, t. j. približno 15.000 do 20.000 Din več, kakor znaša občinski proračun v l. 1926 in to v celem obsegu. Mi smatramo, da pomeni ta ogromni letni izdatek direktno katastrofo za celotno prebivalstvo okoliške občine, to tembolj, v kolikor se bodo te letne anuitete vsled pričakovanega dviga denarja leto za leto v svoji notranji vrednosti dvigale. Pripravičani smo, da se bo po preteku že prvih treh do štirih let dvignila notranja vrednost dinarja najmanj za 50 odstot. če

ne več, tako, da bodo okoliški davkoplačevalci morali že po tem času plačevati po svoji notranji vrednosti najmanj približno 750.000 Din. Kdor ne uvidi preteče katastrofe, mora biti udarjen s slepoto. Od države same nimamo pričakovati nikakih izdatnejših podpor, ki bi olajševale to nezno breme. Kakor je občinskemu svetu znano, se bo skušala tudi naša industrija v okoliški občini odtegniti tem tudi za njo katastrofalnim izdatkom, tako da bo približno 70 odstot. vseh onih občinskih doklad, ki jih plačuje naša veleindustrija, odpadlo na breme revnejših slojev naše občine. Tako se bodo občinske doklade zvišale na tako horendno višino, da bo s tem uničen ne samo kmet, temveč tudi vsak obrtnik in trgovec in bo v tem razsulu to grozno krizo čutil tudi v isti meri delavec. Te vodilne misli so bile za nas merodajne in nobene druge, ko smo nastopili proti nameravanemu projektu nove okoliške šole. Te misli so našle tudi odziv v sklepu zadnje občinske seje, ko je občinski zastop dal vsem svojim zastopnikom v krajnem šolskem svetu strog nalog, da glasujejo proti oddaji razpisanih del, dokler se gotovi predpogoji ne izpolnijo od strani mestne občine. Slišali smo, da je zadeva sedaj zapečaten in da nam je krajni šolski svet, v katerem je večina zastopnikov našega občinskega odbora, naložil ono grozno breme, ki smo ga zgoraj na kratko orisali in pod katerim bo vse gospodarsko življenje v naši občini uničeno in to že tekotom prvih prihodnjih let. To dejstvo je tem bolj žalostno, ker moramo krivdo te grozeče katastrofe pripisati v prvi vrsti ravno našim zastopnikom v krajnem šolskem svetu, ker je bil gotovo le z njihovim sodelovanjem sprejet ta nesrečni sklep. Ker nam izid glasovanja samega na sebi ni znan, zato držimo za ta nesrečni korak odgovorne solidarno vse zastopnike, ki jih je poslala občina v krajni šolski svet in jim v doslednosti svojega stališča izrekamo nezaupnico ter jih odločno pozivamo, da položijo takoj danes svoje mandate v roke občinskega zastopa. Odgovornega za ta sklep držimo pa tudi načelnika krajnega šolskega sveta mestnega župana dr. Juro Hrašoveca.

Gospoda župana kot predstavitelja naše občine vprašamo zato, kaj misli ukreniti, da se izogne mo preteči gospodarski katastrofi, ter da nam odgovori, ali je bil sklep krajnega šolskega sveta, s katerim so bila oddana dela za gradbo okoliške šole, soglasen ali ne in v slučaju, ako sklep ni bil soglasen, kdo je zanj glasoval.

In kdo je stavil to interpelacijo? G. Omladič, organiziran član SDS! Mi pa pravimo, da si lahko šteje g. Omladič le v čast, da je tudi on zastopal v tem vprašanju enako »nekulturno« stališče v občinskem okoliškem svetu, kakor ga je zastopal v mestnem svetu g. dr. Ogrizek!

Skrb za zdravje.

Maribor, 5. maja.

Dasi vedno poudarjamo in upravičeno poudarjamo, da je Maribor zdravo mesto, vendar nas to ne sme zavesti v nemarnost in brezbrilnost za zdravje. Naj danes omenimo le dvoje, kar zadeva predvsem našo mladino.

Sedaj se vrši v mestu cepljenje otrok zoper škrlatno, ki je tu in tam občutno nastopila, saj je 7 razredov že v mestu zaprtih. Ob tej priliki cepljenja pa se je opazilo, da je veliko otrok ravno prestalo bolezen škrlatno in da so se lupili. Pri tem štadiju bolezni ni več nevarna bolnemu otroku, a je najbolj nalezljiva. Da se je moglo toliko slučajev te bolezni prikriti, ne zadeva krivda toliko mestnega fizikata kakor starše, ki bolezni niso prijavili in ki okrevajočih otrok niso izolirali. Ker torej bolezen zavzema vedno večji obseg, bi bilo prav, da mestni fizikat da stroga in jasna navodila glede te bolezni.

Druga bolezen, ki napada našo mladino, je paratifus. Vzrok te bolezni, ki se tudi občutno širi, je otroška lahkomišelnost, s katero hlataje uživajo sladoled in turški med, potrošen s cestnim prahom. Zdravniški krogi, ki poznajo to nevarnost, ne mo-

rejo sami ničesar ukreniti, ker imajo sladoledarji in turškomedarji obrtno dovoljenje. Zato naprošamo mestni fizikat, da stavi občinskemu svetu nujen predlog za odpravo teh pocestnih slaščičarn, ki so v prahu in nesnagi pravi nabiralniki bolezni. V mestu je itak dovolj slaščičarn.

Veliko dobrega pa lahko v tem oziru stori šola. V šolah se naj šolarjem razložijo težke posledice otroške lahkomišelnosti in nepazljivosti. Nikakor ne bo škodilo vpeljati reden pouk o zdravju v naše šole.

Opozorjeni od zdravniških krogov pozivamo vso mariborsko javnost, da smatra kot svojo sveto dolžnost — skrb za zdravje!

Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug v Belgradu.

(K slikam v »Ilustrovanem Slovincu« dne 1. maja.)

Prva kmetijska zadruga v Srbiji je bila ustanovljena v vasi Vranovo pri Smederevu 29. marca 1894. Ker takrat še ni bilo združnega zakona, so dali pravilom te zadruge obliko pogodbe in po 4 to obliko so ustanovljali kreditne zadruge vse do konca leta 1898, ko je bil sprejet zakon o kmetijskih in obrtnih zadrugah.

Po ustanovitvi prve kmetijske zadruge v Srbiji se je združno gibanje začelo naglo širiti. Prav kmalu so občutili potrebo, da se ustanovi zveza, in ustanovili so jo 20. julija 1895 v Smederevu; čez dve leti so prenesli sedež zveze v Belgrad.

Kar je Raffessen za nemško, Kempelk za češko, kar sta Krek in Vošnjak za slovensko združništvo, to je Mihajlo Avramović za srbsko: Avramović je ustanovitelj in oče srbskemu združništvu. Sreča je bila za srbsko združništvo, da so združno misel pravilno razumeli, vzljubili in si jo takoj osvojili najboljši ljudje med inteligenco in širokimi plastmi ljudstva. Tukaj naj izmed mnogih drugih omenimo samo nekoliko velikih delavcev v združništvu. To so: dr. Sima Lozanić, Milil Radovanović, Zivan Zivanović, dr. Djoka Nikolić, Jovan Žujović, Kosta Glavinčić, Vladimir Matijević, pok. Aćim Djermanović, Aleksa Nešić, Josif Bojnović, Radoslav Marković, Milan Popović, Sreten Dinčić in drugi.

GSSZZ v Belgradu je centrala vseh srbskih kmetijskih zadrug v Srbiji, Vojvodini, Hrvatski in Dalmaciji. Do junija 1923 je združevala ta zveza samo zadruge iz Srbije. Tedaj so se ji pridružile tudi srbske kmetijske zadruge iz Hrvatske in Vojvodine s svojo zvezo v Zagrebu. Zveza SSZZ v Zagrebu je prenehala in v Zagrebu se je ustanovila podružnica. Meseca avgusta 1923 se je združila z GSSZZ v Belgradu tudi Zveza srbskih gospodarskih zadrug za Primorje v Dubrovniku z vsemi svojimi zadrugami in ustanovili sta se za tamošnje zadruge dve podružnici: v Kninu in Kotoru. Leta 1924 se je ustanovila tudi podružnica v Novem Sadu za zadruge v Banatu, Bački, Baranji in Sremu.

Koncem leta 1924 je združeval GSSZZ v Belgradu 1993 zadrug. Od tega je bilo 1220 kreditnih, 709 nabavnih, 4 strojne, 17 mlekarških, 2 mlinarskih, 10 vinogradniških, 2 sadjarskih, po 1 živinorejska, čebelarška, ribarska, oljarska in žitna; med njimi in centralo je bilo 24 okrajnih in okrožnih zvez. Posebno značilne so vinogradniške zadruge v Smederevu, vasi Banji pri Arangjelovcu in v Joveu pri Jagodini.

Zveza ima v zakupu 10.355 juter zemlje in ima tri ugledne ekonomije. Zadrugam je v ekonomskem letu 1923—24 izdala v zakup 8102 jutri, ostalo pa je obdelovala v lastni režiji na ekonomijah Sirig (Bačka), Živa (Bačka) in Bankovci (Srem).

Zveza ima dve tiskarni. V Zemunu in v Zagrebu. Ima tudi svoj veliki zadrugi dom s skladišči v Belgradu.

Poslovni promet zadrug in zveze v letu 1924 je znašal okrog 470 milijonov dinarjev.

Najboljši in najtrpežnejši češki čevlji TIP-TOP in BILY-ŠVICA se dobe le v trgovini ŽIBERT, Prešernova ulica.

Obleke za gospode

v izvrstnih kvalitetah, priporoča po zelo zmernih cenah, trdka

A. KUNC, LJUBLJANA

Ustanovljena l. 1879

MLADA SAMOMORILKA.

Mlada Matilda iz Rožne doline, komaj osemnajstletna služkinja, se je zaljubila v fanta, ki ji je obljubil zakon, takoj ko se osamosvoji v toliko, da si lahko ustanovi svoje domače ognjišče. Tudi dekle si je že nekaj prištedilo, da prispeva tudi ona nekaj v ta namen. Toda čimbolj se je bližal zaželeni čas, tembolj se ji je fant odtuževal in končno se ji je popolnoma izneveril. Zadnji odločilni spor, ki je ostal neporavnan, pa je vplival na dekleta tako, da si je v hipni razburjenosti prerezala žile na roki. K sreči so jo že pravočasno opazili in so jo takoj za silo obvezali in prepeljali v bolnico. Dekletovo stanje ni smrtnonevarno in bo okrevalo.

DVA DETOMORA.

Pod železniškim mostom nad Glinšico v Rožni dolini so potegnili iz vode truplo novorojenčka moškega spola. Otrok je bil živ rojen in se je v vodi zadušil. — Na Prulah pa so potegnili istega dne iz vode okrog osem mesecev staro, dobro razvito dete moškega spola. Oba otroka so prepeljali na pokopališče k Sv. Križu. Na trupelcih niso ugotovili nobenih zunanjih znakov nasilja in je nastopila pri obeh smrti vsled zadušenja od vode. Policija je uvedla obsežno poizvedovanje in bo baje eni teh brezsrčnih mater že na sledu.

SMRTNONEVARNA NESREČA. NENADNA SMRT.

Železniški delavec France Pečnik, star 25 let, je padel na državnem kolodvoru v Ljubljani med delom z lestve na peron. Pri padcu je dobil težke poškodbe na glavi in je obležal nezavesten. Prepeljali so ga takoj v bolnico, vendar je prav malo upanja, da bi okrevale.

Nenadna smrt je doletela na Dolenjskem kolodvoru v Ljubljani 34 letno narednikovo soprogo Olgo Kokaljevo. Gospa se je pripeljala z Dolenjskim vlakom v Ljubljano in je hotela potovati v Trbič na Gorenjskem na obisk k svojim sorodnikom. Komaj je stopila iz vlaka, se je zgrudila in je obležala nezavestna. Došli zdravnik je ugotovil smrt vsled srčne kapi.

STRELA UBILA DEKLICO.

V Dramljah pri Celju je ubila strela pridno deklico Frančiško Podkrajske. Pred bližajočo se nevihto je hitela s polja proti domu. Nevihta jo je prehitela, morala je stopiti k sosedu po dežnik in je nato nadaljevala pot. Ko je prišla na vrh domačega hriba, je udarila v njo strela in jo ubila. Našli so jo mrtvo še le nato, ko je ponehala nevihta.

RAZNE NEZGODE IN NESREČE V MARIBORU.

V terek je bila prepeljana v bolnico znana trgovka iz Gosposke ulice gospa L. Sch. Baje se je slučajno zastrupila, vendar njeno stanje ni nevarno. — V Spesovem selu na Pobrežju se je ponesrečila soproga železničarja Ana Fridau. Spotaknila se je ob kamen in tako nesrečno padla, da je obležala s težkimi notranjimi poškodbami in so jo morali prepeljati v bolnico. — Dne 5. t. m. se je radi onemoglosti zgrudil pred Gambinovo dvorano stari občinski delavec Franc Ogrinec. Rešili oddelek ga je prepeljal v bolnico. — Prst si je odžagal delavec Stumpf, zaposlen pri tvrdki Zupane in drug v Cvetlični ulici. Zagal je s ciklarno žago drva, pri tem mu je odletel kos lesa v glavo. Udarec ga je zmotil, da je prišel z roko pod ciklarko, ki mu je odrezala palec.

GOSPODOM DUHOVNIKOM

se nudi ugodna prilika pri nakupu **dežnih plaščev** vseh vrst iz gumija od Din 200 naprej kakor tudi **pelerine** iz velblodove dlake od Din 400 naprej pri tvrdki

Fran Lukič, Ljubljana, Pred Škofijo 19

Mark Twain:

Nove vrste zločin.

Koncem 19. stoletja je bilo v Ameriki nekaj najbolj čudovitih slučajev blaznosti, kar jih sploh pozna zgodovina. Tako je živel n. pr. v Ohio neki Baldwin. Že kot otrok je bil hudoben, zloben in se je rad prepiral. Nekoč je izteknil nekemu dečku oko, pa se ni niti najmanj kesal. In še več takih stvari je zagrešil. Slednjč je pa le napravil nekaj takega, kar je bilo prav resno. Nekoč se je ponoči približal neki hiši, potrkna na vrata in ko je prišel gospodar ven, je gospodarja ustrelil. Nato je hotel uiti, pa so ga prijel. Že dva dni prej je pa premikastil nekega pohabljena; dotični, ki ga je bil tisto noč ustrelil, ga je bil zato pretepel. To je bil slučaj Baldwin. Dolgo je trajala sodna obravnava in vsi ondodni prebivalci so bili silno ogroženi. Vsi so menili, da je napravil hudobnež že dovolj zločinov in je prav, da bi dobil zaslužen kaznen. A motili so se. Baldwin je bil blazen, ko je izvršil zločin! Na to ljudje niso pomislili. Baldwinov zagovornik je dokazal, da je Baldwin znorel tisti dan pred umorom ob polenajstih dopoldne in je bil blazen natančno do enajstih in pol. Tako je bilo dejstvo dokazano in Baldwin so oprostili! A če bi bili poslušali vzbujeno množico, bi bili obsojili ubogo, nedolžno bitje. Baldwin je bil torej oproščen. Njegovi prijatelji in sorodniki so bili zelo užaljeni radi javnega mnenja, vendar — tožili niso. Vsa Baldwinova družina je bila zelo bogata. Isti Baldwin je potem še dvakrat mimogrede »znorel« in je obakrat umoril človeka, ki ga je

sovratil. V obeh slučajih je bil umor tako strašen in morivec tako brezsrčen, da bi bil moral viseti na vislicah, če — bi ne bil blazen! V prvem slučaju je morala njegova družina vplivati politično in s pomočjo drugih zvez, v drugem slučaju pa je moral plačati Baldwin deset tisoč dolarjev, da je bil oproščen. Enemu izmed teh dveh žrtev je bil pred dvanajstimi leti zagrozil, da ga bo ubil. Nesreča je hotela, da je prišel dotični prav tedaj do Baldwin, ko je ta zblaznel — in ga ustrelil v hrbet.

Poglejmo drugi slučaj. V Pennsylvaniji je živel neki Hackett. Dvakrat je javno s palico napadel nekega mesarja Feldnerja in dvakrat se ga je ta s pestmi ubranil. Hackett je bil velik, bogat, jezav gospod, ki je visoko cenil svojo kri in čast svojega rodu in je menil, da morajo vsi kar najbolj spoštovati njegovo veliko bogastvo. Štirinajst dni je tuhtal, kako bi se maščeval, ker ga je mesar tako zavrnil. Potem pa — v hipni blaznosti seveda — se je nekoč oborožil od nog do glave, zajahal konja, odjezdil v mesto in čakal ure in ure, da je prišel Feldner s svojo ženo. Ko sta oba Feldnerjeva stopila v svojo hišo, je skočil Hackett za njima, zabodel Feldnerja v tilnik in ga koj usmrtil. Feldnerjeva žena je prestregla moža, ki je bil ves v krvi. Hackett pa je hudomušno dejal Feldnerjevi ženi, da bo znala kot mlada mesarjeva žena gotovo ceniti, kako lepo je Hackett zaklal moža in se bo zdaj lahko spet poročila. Ker je to rekel in še pomnil nekemu svojemu tovarišu, da to ni nikak zločin, če kak zvišje umori navadnega mesarja, ampak je to le »sekscentričnost« — so dejali, da je bil Hackett blazen in so ga oprostili. Sicer sodišče

ni bilo nič kaj pri volji, da bi sprejelo tak dokaz resnice, ker tudi ni bil Hackett prej še nikoli blazen in je bil tudi po umoru koj pri pameti. A njegov zagovornik je dejal, da je bil neki nečak, neki sorodnik v tretjem kolenu Hackettove žene tasta nekoč blazen in je imel dotični tudi tak nos, kakršnega je imel Hackett in je bil Hackett torej dedno obremenjen — seveda — po vseh teh dokazih je že moralo sodišče oprostiti Hacketta. Sreča za vso družino, da je imela take dokaze, sicer bi bili Hacketta gotovo obesili!

Vendar — kaj bi pravil — kdo more naštet vse te vrste blaznosti, ki jih je bilo toliko v zadnjih desetletjih!

Pa pogledjmo vendarle še en slučaj! V New Jersey je živel pred leti družina Durginova. Nekoč je ponoči vdrla v spalnico njihova služkinja in je dobesedno na kosce zrezala svojo gospo. Potem je zmetala kosce trupla v sredo sobe in je tolkla s stoli in drugim pohištvo po truplu. Nato je razdrla posteljo, razmetala posteljnino po sobi, razlila petrolej po vsem in zažgala hišo. Potem je vzela otročička svoje umorjene gospe v naročje, stekla četrt milje daleč bosa po snegu do sosedne hiše, ondaj pravila čudovite zgodbe, kako so prišli ljudje v hišo in jo zažgali. Je kričala in obupno ječala in govorila ljudem, da se boji, če niso roparji umorili njene gospe in ni prav nič pomislila, da je bila vsa krvava in so ljudje to videli. Pri sodišču je povedala, da je bila gospa vedno dobra z njo in torej ni bilo nikakega maščevanja. Tudi drugi so izpovedali tako. Povedali so tudi, da ni dekleta ničesar odneslo iz hiše, torej da ni storila zločina zato, da bi se okoristila. In zdaj, dragi brave, boš dejal: »So

jo oprostili radi blaznosti?« Kaj še! Obesili so jo; nihče je ni zagovarjal in resnično — obesili so jo!

V Pennsylvaniji pa je živel neki mladenci, ki je vse leto premišljal, kako bi pokvaril neko dekle, tako pohabil, da je ne bi mogel nihče poročiti. Mladenci ni bil zaljubljen vanjo, tudi je ni mislil poročiti, a tudi ni hotel, da bi jo vzel kdo drugi. Ni mu ni bilo do tega, da bi hodil z njo, vendar tudi ni dovolil, da bi hodil z njo kdo drugi. Nekoč je hotel iti z njo na neko svatbo. Ko je videl, da gre rajši z nekim drugim fantom, je čakal v zasedi in ni vedel, ali bi dotičnega ubil ali pa bi se vrnil. Eno leto je tuhtal in marsikatero noč ni spal, ko je premišljal, kako bi pohabil dekle. Slednjč mu je uspelo — za zmeraj. Ko je bilo dekle s svojo mizo, jo je hotel ustreliti v lice, a krogla jo je zadel preveč — do smrti. Do poslednjega trenutka svojega življenja mu je bilo hudo, da se je dotično dekle baš tedaj okrenilo in je šla krogla v glavo. In je tudi umrl — zdi se — da prepričan o tem, da ni bil njene smrti kriv on, ampak ona, ker se je bila tedaj hipoma okrenila. In tega beba so obesili! Da je bil blazen, ni nihče pomislil.

Zares, blaznežev je vedno več na svetu, zločincev pa vedno manj. Morivcev ni več, niti toliko ne, da bi bilo vredno govoriti o njih. Če je prej kdo umoril kakega človeka, je bil skoraj gotovo blazen; če ga pa umori zdaj neko, ki ima znanje in denar, je pa dokazano, da je blazen. Če krade dandanašnji kak človek iz dobre družine ali je sicer kaj »vsižegac«, tedaj pravijo, da ima kleptomanijo in ga pošljejo v norišnico. Če dandanašnji zapravi kak človek iz boljših krogov svoje imetje in se potem zastruji ali ustrelji,

Dnevne novice

★ **Gg. duhovnikom.** Komanda ljubljanskega vojnega okruha je z dopisom z dne 27. aprila 1926 Pov. br. 1558 prosila za seznam vseh duhovnikov, rojenih od vključno l. 1877 dalje. V seznam je treba vpisati tudi ime očetovo, rojstni kraj ter pristojno občino in okrajno glavarstvo, kamor spada rojstni kraj. Ker škofiškemu ordinariatu niso na razpolago vsi ti podatki, naj gg. duhovniki (svetni in redovni), ki se morajo vpisati v seznam, pošljejo po pristojnih župnih uradih oziroma svojih predstojnikih nemudoma semkaj zgoraj označene osebne podatke — Škofijski ordinariat v Ljubljani, 5. maja 1926.

★ **Iz agrarne službe.** Za gozdne komisarja za agrarne operacije v ljubljanski oblasti je imenovan Alojzij Zumer, komisar pripravnik pri isti oblasti. — Za učitelja za osnovni pouk in vzgojitelja na nižji kmetijski šoli na Grmu je imenovan Ludovik Puš, učiteljski pripravnik na isti šoli. — Vpokojen je Aleksander Bahovec, pisar pri agrarnem ravnateljstvu v Ljubljani. — Iz državne službe je odpuščen po čl. 234. urad. zak. Zora Ročan-Berlot, pisarica pri agrarnem ravnateljstvu v Ljubljani.

★ **Iz zdravstvene službe.** Za okrožno zdravnico v zdravstveni občini Tržišč je imenovana dr. Tekla Kenk. — Upravni uradnik splošne bolnice v Mariboru Jakob Vuk je premeščen k javni bolnici v Ptuj.

★ **Iz uradnega lista.** Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast z dne 3. maja 1926. objavlja: Pravilnik o opravljanju državnega izpita za administrativno — pisarniško — službo III. kategorije v šumarski stroki. Pooblastilo generalnemu direktorju ministrstva za pošto in telegraf v osebnih stvareh poštinih in telegrafskih uslužbencev. Predpis o denarni podpori častnikom za zdravljenje v kopalnišči. Odločbo s katero se pooblašča minister za finance, da sme opravečati carine material iz točke 5. člena 9. v predlogu zakona o obli carinskih tarif. Odločbo s katero se znižujejo minimalne stopnje carine iz uvozne carinske tarife na čilski soliter, prečiščeno žveplo, žveplov cvet in bakrovo galico. Razpis o pariteti denarja za plačevanje carinskih davčnin v kovanem zlatu. Razpis o območju carinarnic glede uvoznih, izvoznih in prevoznih ekspedij. Razpis o ugotavljanju vrednosti blaga, ki se ocarinja po vrednosti (ad valorem). Odločbo o uporabljanju minimalne uvozne carinske tarife na blago iz britanske kolonije Singapura in iz protektoratov Adena in Zanzibara. Odločbo o ekspedicijskih blaga v začetna privatna carinska skladišča. Razpis glede zavarovanja valute za domače blago, ki se odpravljajo čez tuje ozemlje. Pojasnilo carinskega bostopnika za promet z avtomobili. Pojasnilo oddelka VII. v razpisu glede izpolnjevanja potrdil o izvoru blaga. Uredbo o izdajanju aravstvenih izpričeval. Naredbo o ureditvi odgovornosti in odgovornih postaj. Razglas glede oprostitve vodnih zadrug od taks.

★ **Na rednem obnem zboru ljubljanske sekcije Jugos. novinarskega združenja** je bil izvoljen odbor, ki se je konstituiral sledeče: Predsednik: Stanko Virant, podpredsednik: Viktor Cenčič in Božidar Borko (Maribor), blagajnik: Josip Dolanc, tajnik: Franc Pue, odborniki: Josip Zupančič, Stane Kosovel, Filip Omladič in Udo Kasper (Maribor). Nadzorstvo: Aleksander Železnikar, Ante Beg in Robert Pohar (Maribor). Razsodišče: Franc Terseglav, Rasto Pustoslavšek in Rudolf Golouh.

★ **Umrli** je dne 3. maja po večletni bolezni (jetiki) Janez Korošec, posestnik v Motniku št. 30. v 36. letu starosti. Pred dvema letoma mu je umrla mati, koncem svečana tega leta sestra in sedaj sam. Bil je še kot fant pošten in povsod priljubljen, zatorej zasluži, da se ga spominjamo.

pravijo, da je izvršil samomor v »hipni duševni zmedenosti«. — Ali nismo zašli predaleč s tako blaznostjo? Ali ni ta blaznost že tako splošna, da vsak že kar pričakuje, da bo sodišče oprostilo vse zločince z navedbo blaznosti? In ali se nismo tega že tako navadili in je to že tako »domače«, da se vsak smeja, ko bere kaj takega v časopisih? In ali ni čudno, da tako pomirjevalno vpliva na jetnika? Zdi se, da v današnjih časih še ni mogoče drugače, kakor da je vsak zločinec blazen. Če je uro pred umorom nervozen in nemiren, je blazen. Če govori sam s seboj, je blazen. Če se joka, zmajuje z glavo in menijo, da mu »malo manjkac«. Če je bil zločinec uro po svojem dejanju nemiren, vznemirjen, gotovo je bil blazen. Resnično! Ne potrebujemo zakona zoper zločince, ampak smo potrebni zakona zoper blaznost. Tu je naša rak-rana.

J. Brajer čevljarški mojster v Ljubljani. Breg 1
priporočila
veliko zalogo damskih, moških
otročjih in drugih čevljev

Če lovec gre na lov . . .

turist v planine, sportnik v naravo, mora biti preskrbljen s plaščem, da ne bo premočen. Plašči iz žabje kože »Froschhaut« (prvi povojni izdelek je te dni prejela tvrd. DRAGO SCHWAB, Ljubljana) so edini, ki jamčijo, da izločijo ne bo najmanj moker.

★ **Protest združenih vojvodinskih bank** na ministra za trgovino in industrijo so vložili bančni zavodi radi prekoračenja določil o vpogledu v trgovsko knjigo od strani vladnih organov. V protestu se navaja, da so vladni organi pregledali tudi tajne knjige zavodov, ne da bi bili zato kompetentni bodisi po trgovskem, bodisi po finančnem zakonu. Intendentje zahtevajo, da se postopa po določilih in mejah zakonov.

★ **Zgoden roj** je imel posestnik Ivan Jurca v vasi Kladje, občina Oselica in sicer zadnji dan aprila. Res izreden slučaj za visoko ležečo vas Kladje.

★ **Prvi roj** je imel dne 1. maja g. Fran Tomšič, upok. poštar v Polhovem gradu.

★ **Proslava poljskega narodnega praznika v Belgradu.** Poljsko poslanstvo in poljska kolonija v Belgradu sta proslavila 3. maja proslavo poljskega praznika. Kralja je zastopal g. polkovnik Dragutinović. Navzoč je bil celokupni diplomatski zbor z doyenom nuncijem Pelegrinettiem in zastopnikom drž. oblastev. Zvečer je priredil jugoslovanski poljski klub koncert, ki je izvrstno uspel. Govoril je g. prof. dr. Redovan Košutić.

★ **Zakup lova v ljubljanski okolici.** V torek dne 18. maja ob 8 se bo pri podpisnem okrajnem glavarstvu v sobi št. 1 potom javne dražbe oddal v zakup lov občine Iška loka za dobo 5 let t. j. od 1. julija 1926 do 31. maja 1931. Od desetih istega dne se bo ravnateljstvo potom javne dražbe oddal za isto dobo v zakup lov občine Vrbljenje, ob dvanajstih pa lov občine Polhov gradec. K tem dražbam se vabijo vsi zainteresirani s pristavkom, da lahko vsak dan ob uradnih urah vpogledajo dražbene pogoje.

★ **Za izenačenje koledarja.** Zveza trgovcev in industrijev v Novem Sadu je poslala arhierejskemu saboru v Sremskih Karlovcih prošnjo, da na prihodnjem zasedanju reši vprašanje o izenačenju koledarja. V utemeljevanju pravi, da povzroča dvojni koledar v gospodarskem poslovanju mnogo nepravilnosti.

★ **Mesto zlatnika** je dobil posestnik Gerjol iz Polhovega gradca v Zlatorog-milu staro srebrno desetico ali »zeksar«.

★ **Tuji v Splitu.** Kakor nam javljajo, je dospelo v Split mnogo tujcev. Mesto posejajo zlasti dijaki iz najrazličnejših krajev. Danes 6. t. m. se slavi v mestu sv. Dujo — patron Splita.

★ **Razprava proti Vojku Mikoljiju** iz Tuzle radi goljufije v skupnem znesku 1.745.083 dinarjev 88 para se vrši 12. t. m. pred zagrebškim sodiščem. Mikoljija je po dejanju pobegnil v Nemčijo in je bil v Hamburgu aretiran. Zagrebški listi se že pred razpravo obirno pečajo s tem slučajem.

★ **Novo savsko kopalnišče v Zagrebu.** Ker je bivše zagrebško mestno kopalnišče ob Savi večkrat preplavila voda, je mestna občina sedaj kopalnišče premestila na ozemlje bivšega vojaškega kopalnišča blizu železniškega mostu. Novo kopalnišče bo imelo 462 kabin, posebej 17 klubskih kabin in 368 omaric. Imelo bo dva velika bazena za plavanje: eden samo za moške, drugi samo za ženske, oba ločena po ograji. Kabine so zgrajene na visokih betonskih stebrih. Kopalnišče je zavarovano z močnim visokim nasipom. Pri kopalnišču se uredi velika restavracija, za kopalniščem pa igrališča za razne sportne igre. Celokupno zemljišče okoli kopalnišča uredi kot park. Kopalnišče bo že za letošnjo sezono odprto.

★ **Prof. Sergent v Zagrebu.** Dne 6. t. m. dospe v Zagreb pariški vseučiliški profesor Sergent, ki je znan po svojih uspehih v raziskavanju tuberkuloze. Prof. Sergent priredi v zagrebškem Zdravniškem društvu konferenco o jetiki.

★ **Štavnbo gibanje v Zagrebu.** V Zagrebu se štabno gibanje proti pričakovanju živahno razvija. V sredini mesta je v delu večje število novih dvonadstropnih hiš, posebno živahno pa se zida na periferiji. Tekom minolega meseca (aprila) je izdal mestni stavbni urad nadaljnih 49 stavbnih dovoljenj za novozgradbe, in sicer za 30 pritičnih hiš, 18 enonadstropnih in 1 trnadstropno.

★ **Avtomatična telefonska centrala v Zagrebu.** Ob svojem zadnjem obisku v Zagrebu se je poštni minister dr. Šuperina posebno zanimal za avtomatično telefonsko centralo, za katero grade posebno poslopje na dvorišču glavne pošte. Poslopje bo do 1. avgusta t. l. popolnoma gotovo, a minister je obljubil, da bo skrbel za to, da pride vsa notranja oprema (iz nemške reparacije) pravočasno v Zagreb, tako, da bo mogla začeti avtomatična telefonska centrala poslovati s 1. jan. 1927. Vsa montažna dela bodo vodili nemški strokovni inženjerji.

★ **Zalostna usoda ustanove za pobijanje alkoholizma.** Mesto Varaždin ima 59 raznih dobrodelnih in podobnih ustanov. Ker so med vojno propale (takratni župan jih je namreč bil brez vednosti občinskega odbora konvertiral v vojna posojila), jih je zdaj občinsko zastopstvo enostavno brisalo. Med temi ustanovami je tudi ena za pobijanje alkohola. Poročevalci pravijo, da je brisanje te ustanove večina občinskih očetov s posebnim navdušenjem glasovala.

Ljubljana

Somišljeniki I

Izvršni odbor SLS za Ljubljano vabi na sestanek somišljenikov, ki se bo vršil v soboto, dne 8. maja ob trideseti na 8 zvečer v Ljudskem domu, Streliška ulica.

Na sestanku bo poročal o političnem položaju poslanec mesta Ljubljane g. dr. Anton Korošec.

Pridite gotovo in točno!

Somišljenike, ki bi iz kateregakoli vzroka ne dobili vabila prosimo, da se kljub temu sestanka udeležijo.

Dr. Ivan Stanovnik,
načelnik SLS za Ljubljano.

***

○ **Cankarjeva proslava v Narodnem gledališču v Ljubljani.** Prvi večer v soboto 8. t. m. priredi društvo slovenskih književnikov s predavanjem Izidorja Cankarja in recitacijami iz Cankarjevih del, drugi večer v torek 11. t. m. pa uprava Narodnega gledališča z vpriporitvijo drame »Jakob Ruda«. Oba večera bosta v drami. Vstopnice pri dnevi blagajni v operi, na večer predstave v drami.

○ **Starešinski sestanek.** V nedeljo, dne 9. t. m. ob 3 popoldne ima Slov. kat. akademsko starešinstvo svoj sestanek v Društvenem domu na Ježici. Vsi starešine vabljene! Odbor.

○ **»Ljubljana«** ima drevi ob 8. pevsko vajo celokupnega zbora. Polnoštevila udeležba obvezna.

○ **Na Rožniku** bo imelo Kat. društvo rok. pomočnikov v nedeljo 9. t. m. sv. mašo ob 7 jutraj. K udeležbi vabimo vse člane in prijatelje društva.

○ **Rokodelski dom.** Pevska vaja bo danes točno ob 8 zvečer.

○ **Na Rožniku** bo v nedeljo ob desetih sv. maša za delavstvo tovarne Dragotin Hribar.

○ **O moderni umetnosti v Evropi** bo predaval drevi ob 8 v Mestnem domu g. Dražnec, znani pesnik, ki je na potu iz Pariza v Belgrad. Imenovani je osebno znan z vsemi sedanjimi odličnimi umetniškimi osebnostmi in bo zato predavanje gotovo zanimivo.

○ **Prof. Martel** predava danes ob pol 5 v Jakopičevem paviljonu o francoski grafiki 17. in 18. stol. Predavanje je francosko. Dijaške vstopnice po 5 Din.

○ **Recitacijski večer na Šentjakobskem gled. odr.** Mlada slovenska generacija, ki je že pred leti stopila v javnost, se zopet oglašuje. V torek dne 11. maja priredi ob 8 zvečer: Fran Onič, Jernej Stante in Vladimir Premru recitacijski večer. Recitira režiser dramskega gledališča gospod Milan Skrbinšek, odlomke iz večjih del: Fr. Oniča: »Ljubljanski marginalije«, Stantetove drame »Noč« in Vl. Premruja: »Nevernika Tomažac«. — Ime g. Skrbinška samo jamči zato, da bo recitacija umetniško dovršena, nastop mladih literatov pa govori za njih resno stremeljenje in vero. Vabimo našo javnost, da se temu klicu odzove.

○ **Naše otroke na morje.** Kolo jugoslovanskih sester priredi v letošnjem letu dve koloniji pri morju za siromašne otroke. Razen tega oskrbi tudi eno kolonijo za otroke onih staršev, ki lahko plačajo prispevek za bivanje svojih otrok v tej koloniji. Dečki gredo k morju meseca julija, deklice meseca avgusta. Dnevna oskrba stane 20 Din. Oni starši, ki hočejo svoje otroke poslati v to kolonijo, naj se prijavijo na mestnem magistratu, socialni urad (dr. Fux Riko), kjer dobe potrebne informacije. Pripominjamo, da bodo izmed prijavljenih prevzeti v kolonijo v prvi vrsti oni, katere določi zdravnik. Šele v drugi vrsti se bo moglo ozirati na ostale, ker je število omejeno. Prijave se sprejemajo samo do 15. junija.

○ **Trgovci!** Srečke za zgradbo trgovske akademije se dobe v Gremijalni pisarni. Naj ne bo trgovca, ki ne bi kupil vsaj 10 srečk! — Načelstvo.

○ **Mestna zastavljavnica** ima tomesčno dražbo septembra 1925 zastavljenih predmetov v sredo 12. t. m. ob 3. pop.

○ **Stanovalci na Kodeljevem,** ki se zadnji dve leti, zlasti odkar je postavila »Hera« tam svojo obsežno kolonijo zelo množe, nujno prosijo županstvo občine Moste in ljubljanski mestni magistrat, da vendarle že rešita vprašanje vodovoda, ker preti sedaj vsak trenutek nevarnost, da ostane par ducatov hiš sploh brez vode. Kakšna ovira je pa to tudi za one, ki še žele zidati, je pa tudi jasno. Vprašanje se reši že od lanskega poletja, rešitve pa ni od nikoder.

○ **Policijska ura za časa ljubljanskega velesoja.** Veliki župan ljubljanske oblasti je z odlokom štev. 3815-3 od 29. aprila 1926 dovolil v času velesoja od 26. junija do 5. julija 1926 podaljšanje policijske ure v območju mestne občine ljubljanske in sicer: 1. Za vse kavarne v Ljubljani do tretje ure, vendar z omejitvijo, da se po eni uri ne smejo točiti več alkoholne pijače. 2. Za vse gostilne in restavracije v Ljubljani do 1 ure. 3. Za restavracije, točilnice, okrepčevalnice in kavarne na ograjenem prostoru velesoja do 1 ure.

○ **Novine in starine na trgu.** Na včerajšnjem ljubljanskem trgu so se dobila poleg različnih zelenjav in drugih domačih pridelkov tudi krasno ohranjena jabolka in sicer po 7, 8 do 10 Din za kg. Kot novino pa so prodajali kumare in češnje, oboje po 50 Din za kilogram, domačo čebulo po 4 Din in sparglje po 30 Din. Tudi z drugimi domačimi živili in

pa z raznimi mlečnimi izdelki je bil trg jako dobro založen.

○ **Umrli** so v Ljubljani: Alojzij Krule, sin dinarice 10 let. — Alojzij Goli, hlapec, 34 let. — Ana Rugelj, žena dežnikar. pom., 59 let. — Franciška Hiti, zasebnica, 66 let. — Ivana Pattermann, zasebnica, 57 let. — Henrik Stancer, trgovec in pos., 46 let. — Karl Makuc, uradnik, 41 let. — Franc Kristan, pošt. poduradnik v pok., 74 let. — Olga Kolkal, žena žandar. podnared., 33 let. — Franciška Pečjak, posestnikova žena, 59 let. — Albina Školc, hči delavca, 3 mes. — Anton Erjavec, delavec, 56 let. — Marija Švajger, posestnica, 69 let. — Marija Strojanc, zasebnica, 80 let. — Josip Kržič, tesač, 23 let. — Terezija Habicht, zasebnica, 55 let. — Ivan Storvpok, sprevednik in gostilničar, 48 let.

○ **Ljubljanski živinski sejem.** Včeraj so prignali na sejem 356 konj, 2 žrebci, 76 volov, 68 krav, 11 telet, 327 prašičev in 2 koz. Cene: Voli I. vrste po 11 Din kg žive teže, II. 9.50 Din, III. 8 Din. Teleta 12—13 Din. Prešički za rejo par od 400 Din dalje. — Sejem je bil jutraj zelo živahan in se je obetala dobra kupčija, a dopoldanska nevihta je sejem domala razgnala. Prodani so bili prešički skoro vsi ter precej volov in krav.

Maribor

□ **Osebna vest.** Profesor Josip Priol je nastavljen za profesorja na srednji kmetijski šoli v Mariboru. Imenovani je izboren strokovnjak v sadjarstvu in hoče to panogo našega kmetijstva spraviti s svojim strokovnim znanjem v bolj strokovno in obenem dobičkanosno smer. Zato mu na novem službenem mestu v tem smislu želimo najlepših uspehov.

□ **Ljudska univerza.** Da pridejo do besede tudi naravoslovne vede pred zaključkom letošnje sezijske, sledita sedaj dve geološki predavanji, ki ju ima tukaj naravoslovec g. prof. Rojšek. V petek, dne 7. maja bo predaval »O postanku zemeljskih oblik«. V ponedeljek, 10. maja bo govoril posebno o geologiji mariborske okolice, kar bo gotovo za vsakega tuk. prebivalca zelo zanimivo. Tema predavanja bo sledil izlet na Pohorje pod vodstvom g. prof. Rojške in g. prof. Valesa in sicer najbrže 16. maja. Vsi bližnji podatki se bodo dobili za časa geoloških predavanj. Končno se opozarja na veleinteresanten koncert, ki ga priredi v okvirju »Ljudske univerze« državno učiteljske pod vodstvom gđ. prof. Ropasove dne, 12. maja ob 8. uri v veliki Götzovi dvorani. Program je zelo pester, zelo lep. Nastopajo ženski in mešani zbori, ki pojo pesmi slovenskih skladateljev Foersterja, Mirka Deva, Ropasove in velikega češkega skladatelja Dvořaka. Zbore spremlja na glasovirju gđ. prof. Zacherlova. Gđ. prof. Finžgarjeva igra na klavirju dve Lizstovi kompoziciji. — Konec tvori velika Griegova kompozicija »Pred samostanskimi vrati«. Nastopa ves zbor v spremstvu orkestra. Solo - točke pojeta gđ. Ropasova, operna pevka iz Ljubljane in gđ. prof. Trostova od ljubljanske Glasbene Matice. Nikdo naj ne zamudi te prelepe mladinske prireditve! Predprodaja vstopnic se vrši pri ge. Zlati Brišnik in g. Höferju.

□ **Hvalevredno.** Slučajno smo opazili, s kako otroško udanostjo in pobožnostjo časte gimnazijci Majniško kraljico v svoji kapelici, kjer opravljajo vsakdanje majniške pobožnosti. Zaslužijo, da jih javno pohvalimo.

□ **Društvo državnih upokojencev in upokojenk za Slovenijo** vabi zaradi ustanovitve krajevne društvene skupine v Mariboru vse člane in vse še neorganizirane upokojence in upokojenke na sestanek, ki se vrši v nedeljo, dne 9. maja 1926 ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Mariboru. Dnevni red: a) poročilo društvenega predsednika o dosedanjem društvenem delovanju. b) volitev načelstva krajevne skupine: predsednika in namestnika tajnika in namestnika ter pet odbornikov in treh namestnikov. c) slučajnosti. Pri tej priliki se bodo sprejemali tudi novi društveni člani.

□ **Promet na carinarnici.** Carina je izredno velik dohodek države. Tako je od 1. aprila 1925 do 1. aprila 1926 se v naši državi plačalo 1.834 milijonov dinarjev carine. Mariborska carinarna ima povprečno približno pol milijona dinarjev dnevnega dohodka.

□ **Občinska seja** se vrši prihodnji torek 11. t. m. Na dnevnem redu je več važnih zadev, zato vlada za sejo splošno zanimanje.

□ **Zopet nov tat pod ključem.** Policija je aretirala nekega Franca Poliš, ki je kradel medene kljuke. Priznal je, da je ukradel 15 kljuk, jih pretopil in medenino prodal.

□ **Izgubljena ura.** V nedeljo, 2. maja je na dij. orlovskih telovadnih tekmah na seme-niškem vrtu neki reven dijak izgubil srebrno zapestno uro. Kdor bi jo našel, prosimo, da jo proti nagradi izroči uredništvu »Slovenca« v Mariboru.

□ **Dvomesčni večerni tečaj za šivanje** oblek priredi Mar. slov. žensko društvo, ako se oglaš. dovolj udeleženk. Prijave sprejema do 8. t. m. ga. Kata Brišnik.

□ **Deložacija »Marstana«.** Dne 5. t. m. se je izvršila deložacija posredovalnice za delo »Marstana«, ki je bila nastanjena dosedaj v mestnem rotovžu na Rotovškem trgu. Mestna občina rabi prostore Marstana za nastanitev obrtnega referata. Deložacija se je morala izvršiti s silo, in inventar so zložili na prostem na Rotovškem trgu.

Poravnajte naročnino!

□ **Izstop iz katoliške cerkve.** Svoj izstop iz katoliške cerkve je prijavil Jožef Starkl, trgovski pomočnik, sin trgovca Aleksandra Starkla. Isto je storil Maks Potočnik, zasebni uradnik, sin bivšega sluga v dekl. meščanski šoli.

□ **Razgledne table.** Ker redno prihaja v Maribor veliko izletnikov in tujcev, bi bilo dobro postreči jim z razglednimi tablami mesta Maribora. Na tabli naj bi poleg načrta bila zaznamovane znamenitosti našega mesta. Tako ne bo nepotrebnega tavanja izletnikov po mestu.

□ **Nasilni sladoledarji.** Pretekle dni so prišli neki okoliški šolarji na izlet v Maribor. Ko so jih sladoledarji izsledili, so jo ubrali za njimi in privabili otroke, da jih je bilo težko naprej spraviti.

□ **Na kolodvoru** prepleškavajo peron, ki bo na ta način in s primernim okrašenjem dobil lepo lice.

Celje

□ **Gledališče** je bilo v torek zvečer nekam bolje zasedeno kakor pa po navadi. In ako bi bili poznali Celjani to igro morda že prej, bi bilo gledališče nabito polno. Igra sama na sebi, kakor tudi izvajanje posameznih vlog, vse to je bilo na višku. Da se je v prvi vrsti odlikoval g. Rogoz, ni treba posebno poudariti. Njegova do podrobnosti lepo izpeljana igra je zadivila vse navzoče. Ravno tako srečno in učinkovito so rešili svojo nalogo tudi posebno ga. Vera in gg. Skrbineš kot Belcredi in Osipovič kot zdravnik in opat. Mi bi priporočili, da bi gledališka uprava to igro ponovila, ker smo prepričani, da bi jo šli vsi še enkrat gledat. Gledališče so posetili ta dan tudi nekateri okoliščani posebno iz Teharjev.

□ **Okoliško šolo** bodo menda začeli zidati še ta mesec. Dela so že vsa oddana in zidnja naročila so bila izvršena v zadnji seji krajnega šolskega sveta v soboto zvečer, ko so se oddala mizarska dela in sicer, kakor piše »Jutrac« dne 5. t. m., na ta način, da so bila razdeljena na vse konkurenčne podjetnike. Tako? Kaj je bilo samo to merodajno? Ne gre nam tudi v glavo to, da se mizarsko delo ni oddalo še takoj v prvi seji skupno z drugimi deli. Že vemo odgovor: krivi so »klerikalci«! Zakaj so pa ti krivi, bomo odgovorili ob svojem času mi sami!

□ **Nerazumljivi motivi.** Sedanje stanje šolskega vprašanja in z istim zvezano zadevo zidanja okoliške šole še precej dobro poznamo. A eno nam res ne gre v glavo. Proti sedanjemu zidanju tega poslopja so v okoliški občini skoro vsi prebivalci in sicer razen socialnih demokratov v veliki večini tudi demokrati sami. Glej zadnjo sejo v okoliški občini. Tudi predzadnja seja krajnega šolskega sveta nam to dokazuje, kjer so demokrati glasovali baje tudi ločeno. Torej je za zidanje kompaktno samo socialna demokracija. Tudi v vrstah mestne organizacije SDS se oglašajo očitni glasovi proti temu. Zastopniki ljudstva so torej proti sedanjemu zgradbi, ostane torej le zastopnik cerkve in šole. Prvi zastopnik se po svojem stališču seveda ne more izpostaviti za to ali drugo stališče. Torej bi potem ostalo samo učiteljsvo. Je-li to res? Če je to resnica, to bi mi radi vedeli. In to iz čisto enostavnega razloga, da bomo znali ugotoviti, kdo bo odgovoren za ono velikansko gospodarsko depresijo, ki bo zavladala v naši okoliški občini radi ogromnih izdatkov. Upamo, da dobimo na to vprašanje odgovor v kaki prihodnji številki »Jutrac«. Pa brez ovirkov neukludnosti in nazadnjaštva, ker bi sicer bili primorani priobčiti neko drugo prigodbico.

□ **Majniška pobožnost**, ki se vrši v župni cerkvi sv. Danijela vsak večer ob pol osmi uri, je vedno izredno dobro obiskana. Cerkev je natlačena polna, tako da se zbirajo obiskovalci še celo pred cerkvijo, ker ne morejo priti radi prenapolnenosti v cerkev. Pobožni Marijini častilci hodijo z verno poslušat lepe govore raznih znanih govornikov.

□ **Sestanek bivših vojakov.** V nedeljo, 16. maja imajo dosluženi vojaki prijateljski sestanek na prijazni Svetini pri Celju. Ob 10. bo slovesna služba božja za rajne vojaše iz Sv. Ruperta in občine Svetina, nato sestanek v znani hiši Turinovi. Vojaki-tovariši, pridite v obilnem številu.

□ **Prostovoljno gasilno društvo Celje.** Prostovoljno gasilno društvo celjsko priredi v nedeljo, dne 9. maja 1926 cvetlični dan spojen s promenadnim koncertom v mestnem parku in je čisti donos namenjen nabavi prepotrebne avtovoza za prevažanje moštva in gasilskega orodja

□ **Mariborski strokovnjaki pri nas.** Vodstvo celjskega mestnega vodovoda je povabilo za 1. maj tri strokovnjake iz mariborskega vodovodnega podjetja v Celje. Celje ima vodovod iz Vitanja, ki je dolg 20 kilometrov in preskrbuje mesto ne potom sesalnih aparatov, ampak s pomočjo vodnega pritiska. Že nekaj let sem trpi Celje kljub temu, da vsebuje nabiralni studenec dovolj vode, osebno v poletnem času pomanjkanje. Da se ugotovi in eventualno tudi popravi ta občutni nedostatek celjskega vodovoda, so se peljali 1. maja te celjske naprave gledat mariborski strokovnjaki: g. stavbeni nadsvetnik Černe, vodja mestnega vodovoda g. Vogler in strokovnjak Černy. Po temeljiti preiskavi so ugotovili, da je glavna vodna cev celjskega vodovoda, ki je dolga 20 kilometrov, preozka in voda se raztaka po stranskih cevih s preslabim pritiskom. Da se

dvigne pritisk, so svetovali mariborski strokovnjaki, naj se dvigne nabiralni rezervoar pri mostu za 1 m in potem se bo dvignil pritisk in mesto bo dobivalo dovolj vode. Celjski magistrat se bo ravnal po nasvetu mariborskih strokovnjakov.

Ptuj

□ **Osrednje društvo nižjih poštinih in brozajavnih uslužbencev v Ptuj** priredi 9. maja na Florijanskem trgu javno dobrodelno tombolo v prid bolnim in onemoglim članom, vdovam in sirotam. — Udeleženci tombole bodo potem tudi imeli priliko poslušati cerkveni koncert v minoritski cerkvi.

Kamnik

Predavanja. Društvo »Kamnik« je že v zimski sezoni pričelo z zdravstvenimi predavanji. Radi društvenih in drugih prireditev, ki so se vršile v Kamniškem domu, je moralo društvo s temi predavanji prenehati. Sedaj pa je društveni odbor zopet zaprosil državni higijski zavod za ta predavanja. Tozadevno predavanje bo 17. maja ob 20. uri, na kar že danes opozarjamo.

Gospodarski tečaj. Odbor društva »Kamnik« je sklenil v svoji zadnji seji, da naprosi Prosvetno zvezo za gospodarski tečaj za kmetijske fante. Prosvetna zveza je pripravljena oskrbeti ta tečaj, potrebno pa je, da se zanj oglasi dovolj udeležencev, ki bi 7 nedelj in praznikov posejali redno gospodarska predavanja. Kakor hitro se oglasi dovolj udeležencev, se bo tečaj pričel. Opozarjamo na ta tečaj tudi sosedne župnije, prosvetna društva in Kmetijsko zvezo. Vsi, ki bi se tečaja udeleževali redno, naj se oglasio pri tajniku društva »Kamnik«, g. Josipu Grašku, ki je tajnik Hranilnice in posojilnice na Šutni. Kde se bo tečaj vršil, objavimo pravočasno, če bo seveda priglasenih dovolj udeležencev.

Občni zbor mešč. korporacije, ki se je vršil v nedeljo, 2. maja popoldne in za katerega se je odločil sedanji Gospodarski odbor šele na pritisk upravičencev in na poziv komisarja za agrarne operacije, je bil mestoma zelo živahen in celo buren. Opozicija je stvarno zahtevala razna pojasnila glede gospodarskega poslovanja, ki ima jako minimalne uspehe in upravičencem, med katerimi je nekaj velikih revežev, prinaša le malo koristi. Kot glavni zagovornik odbora je nastopil nezmisljivi dr. Karba, ki je podal med drugimi krilatimi popolnoma novo razlago namena občnega zbora, češ da se vrše občni zbori samo zato, da se moti odbor v svojem delovanju (ki je tako silno plodovito!). Sedaj razumemo, zakaj je odbor tako odlašal z občnim zborom in bi se mu bil najraje kar izognil. Dr. Karba pa je izustil v svoji gorečnosti tudi nekatere prav neumestne besede na naslov opozicije, ki jih pa Kamničani razlagamo iz njegove nervoznosti, ker mu najbolj verni demokrati uhaajo trumoma v radikalni tabor. Stvarno je šlo za to, ali naj se kaj dela in gradi, ali pa naj vse lepo počiva, samo seka in nič ne investira; dalje ali naj se kaj prispeva za nove žalske zvonove ali nič; celo za nezaupnico staremu odboru je šlo. Bilo je precej burno, pikre opazke so švigale semtertja, tako da se je nekaterim že zdelo preneumno in so odšli predčasno. To pot so tudi ženske imele od kraja veliko besedo, pa so menda kmalu odnehale. Tako se je izvršila vsa ta reč z velikim krikom in vikom, konec pa je bil — da ostane vse lepo pri starem in gre vsa reč pod komando demokratskega generala g. dr. Karba dalje, kakor dozdaj. Tako je zopet propadlo novo nadstropje na hiši, kjer stanuje glavarstvo in sodišče in bomo zopet mirno čakali, čakali, čakali.

Na občnem zboru meščanske korporacije dne 2. t. m. je dr. Karba izjavil, kakor se čuje, ko se je obravnaval predlog, ali naj se da za žalske zvonove kak znesek ali ne: »Tisti naj zvonove napravijo, ki so jih zapravili.« Pozivamo, ako to odgovarja resnici, g. dr. Karbo, da pove, kdo je žalske zvonove zapravil? Kam in kako jih je zapravil? G. dr. Karba mora to že vedeti, ako je res, da je to javno trdil pred navzočim kamniškim meščanstvom. Pričakujemo tozadevne odgovora.

Okupati je skušal nekdo pretekli teden gostilničarja in njegovo ženo v gostilni »pod Skalco« ob cesti iz Kamnika v Nevle. Neki Stajere je udril v hišo s posebne vrste dolgo britvijo in skušal napasti gospodarja in ženo. Gospodar se mu je postavil v bran, rvala sta se in vpila, da je slišal kričanje mimoidoči lesni trgovec Škofič, ki je hitel ogroženemu na pomoč, poslal nekega fantiča v Kamnik po orožnike in res se jim je posrečilo, obvladati roparja ter ga izročiti orožnikom, ki so ga vklebenega peljali v kamniške zapore. Ropar je bil silno nasilen, zanimal in tajil je vsak zločin, pa mu ni nič pomagalo. Dobil bo zaslužen kazen.

Trbovlje

□ **Sprejem bolnikov v novo bolnico.** Bolniki, ki niso člani bratovske skladnice, se sprejmejo v novo bolnico samo v zelo nujnih slučajih in če bolnika ni možno transportirati v javno bolnico. Oskrbne stroške plača pa bolnik-nešlan vnaprej.

□ **Zdravljenje v kopalščih.** Za zdravljenje v kopalščih in zdraviliščih je bratovska skladnica votlala 100.000 Din. Podpore pisane nikom ostanejo enake kot lani. G. Finc, član upravnega odbora je tudi predlagal strožjo preiskavo po zdravnikih. V zdravljenje se naj pošiljajo le taki bolniki, o katerih bodo zdravniki izjavili, da jim bo zdravljenje res pomagalo. Vse druge prošilce naj zavrnejo.

□ **Obisk bolnikov v novi bolnici** je dovoljen sorodnikom in privatnikom vsak dan od 2-4 popoldna

Nerazdružna

sta Jelen in Schicht,

znaka edino pravega Schichtovega mila.
Jedro in jamstvo čistosti in izbornosti.
Varuha perila in rok.
Sovražnika truda in muke.

Ne verujte nikomur, da je drugo milo „prav tako dobro“!
Ostanite pri tem, kar se je skozi 77 let
izkazalo za najboljšo.

Prekmurje

Ali je res? Slučajno nam je prišla v roke zadnja številka »Morske Krajine«, osebnega glasila g. Stefana Kührja iz Markišaveca. V njej je objavljen med drugim tudi članek, v katerem se — baje glasom točnih informacij — zatrjuje, da se namerava v Murski Soboti zamenjati poslopje drž. osnovne šole z vsem pripadajočim zemljiščem za zemljišče, ki ga je svoj čas kupilo Sokolsko društvo za zgradbo doma. Dalje poroča M. K., da je bilo zemljišče Sokolskega društva nakupljeno za skoro 60.000 Din, do čim je poslopje drž. osnovne šole s pripadajočim svetom vredno okoli 300.000 Din. Če je tako, potem je jasno, da bi bila ta kupčija na škodo države in davkoplačevalcev. Popolnoma pravilno tudi konstatira, da je Sokol čisto privatno društvo in da mu ne gredo nikake predprave, pred katerimi si bodi ostalimi privatnimi društvi. Zaraditega javno vprašamo oblastva, v koliko odgovarja informacija M. K. resnici? Dvomimo pa, da bi bil članek v M. K., ako bi se zatrjevana namera ne nameravala resno izvršiti. Saj tega tudi menda ne bo mogel nihče trditi, da je M. K. »klerikalna« list. Za one Prekmurce, ki so imeli do sedaj še zaprte oči, je ta slučaj poučen, da bodo lažje spregledali, kdo v resnici hoče dobro Slovenski Krajini in revnemu prekmurškemu ljudstvu.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Četrtek, dne 6. maja: BORBA. Izven.
Petek, dne 7. maja: IDIOT. Red E.
Sobota, dne 8. maja: Proslava Ivana Cankarja. Izv.

SLOVENSKA OPERA V SPLITU.

Ljubljanska opera je dosegla s svojim gostovanjem v Splitu veličasten uspeh. Občinstvo je napolnilo gledališče do zadnjega kotička ter je umetnike pri prvem srečanju pozdravilo z iskrenim in toplim aplavzom. Po zadržanju splitskega časopisa se mora o ljubljanski operi govoriti najpoglavnejše. Izvedba je dovršena in mogočna ter do vseh podrobnosti izdelana.

Splitška »Nova doba« prinaša obširne kritike o prvih treh večerih. Podrobno se peča z vsebino posameznih del, nato pa se zelo laskavo izraža o posameznih dirigentih ter pevcih. Solisti so bili prvovrstni. »Večni mornar« je bil dogodek, ki je iznenadil in v polni meri zadovoljil občinstvo, ki je navdušeno ploskalo umetnikom in jim poklonilo cvetja. Ravnotako so z navdušenjem sprejeli Catalinjevo delo »La Wally«. Največji vtis, zatrjuje isti list, pa je brez dvoma napravil Musorgskega »Boris Godunov«, ki je občinstvo naravnost elektriziral. Navdušenje zanj je toliko, da zahteva ves Split, da ga ponove. Kajti »Boris Godunov« je bil za Splitčane nekaj, kar so prvokrat gledali in slišali. Posebno so se navdušili za Holodkova, katerega so petkrat poklicali pred zastor.

Glasba

Orkestralni koncert. Mariborska Glasbena Matica priredi v petek dne 7. t. m. v veliki Götzovi dvorani orkestralni koncert s sledečim sporedom: 1. Slavko Ostere: Povodni mož. 2. Filip Bernard: Elegija. 3. Mendelssohn: Violinski koncert E-mol. 4. Saint-Saëns: Rondo capriccioso. 5. Dvofak: Opoldanska čarovnica. — Sodelovala bo violinska virtuozinja Fani Brandlova. Dirigent je ravnatelj Josip Hladek-Bohinjski. Cene prostora so izredno nizke, ker je glavni smoter tega koncerta, vzbuditi zanimanje za instrumentalno glasbo.

□ **Jesenjska podružnica SPD** ponovno uljudno vabi na svoj občni zbor, kateri se vrši z običajnim dnevnim redom dne 9. maja ob 15. uri v gostilni Mesar (Ratečan) na Jesenicah.

Gradimo STADION
- kupujmo srečke!

Splošna stavka na Angleškem.

Devet desetih angleškega delavstva čaka. 5 milijonov ljudi s temno skrbjo pričakuje učinka zadnjega sredstva, za svojo obrambo, deset milijonov rok je prekrizanih brez orodja in orožja, najhujše, kar so mogle storiti je to, da so vse popustile.

In tako čakajo napolnjene ladje v lukah, pa jih nihče ne izloži, osebni vlaki stoje, časopisov ni, tvornice nimajo gonilne sile. Le sem pa tja zaropota v ta mrtvaški mir voz z živili, bolnice, vodne šrambe in ulice imajo še elektriko in plin — pa tudi to samo začasno.

Vojaštvo s čeladami in v bojni opremi hiti razpostavljati kuhinje na križišča in trge, postavlja močne straže pred skladišči živil in premoga, vlada kliče prostovoljce, rekvirira avtomobile, proglašja preki sod... Ali ni to že na zunaj prava pravcata vojska?

Njene posledice se že čutijo tudi izven Anglije. V New Yorku so padle angleške akcije. Nemški izvoz premoga je narastel. Mednarodne delavske organizacije zbirajo pomoč angleškim tovarišem. Spekulanti kalkulirajo koliko bodo zaslužili v tej »konjunkturi«.

Javnost se je razdelila v tabore. Ko človek lista svetovno časopisje, se mu zagnusi skvarjenost, ki veje iz večine komentarjev. Boljšiški eksponenti po Evropi s slastjo pripovedujejo, da je ta stavka njihovo delo in označujejo koristi, ki jih bo imela zveza sovjetov iz tega boja. Socialisti se veselo, da so angleški delavci storili prvi odločilni korak, ki napoveduje nadaljevanje razredne borbe po njihovih metodah. Fašisti vseh dežel dokazujejo, da je tudi v povojni Angliji potreben »nacionalni prevrat« in vlada močne roke, ki da mora zgrabit in rešiti umirajočo Evropo. Kapitalistična glasila že prorokujejo zmago Smithu, predsedniku angleške industrijske zveze, ki je glavni početnik žalostnih dogodkov.

Pravimo, da se človeku gnusi vse to. Ali angleški rudar v svoji miroljubnosti in ledeni prevdarnosti misli na revolucijo? Ali Mac Donald, ta veliki propovednik miru, misli s to stavko priredit svetovni razredni boj po amsterdamskih pravilih? In Thomas in Henderson, ki sta še na zadnji seji zbornice povedala, da more le norec imenovati to stavko splošno koristno, pa naj že izpade kakor hoče, ali naj ta dva igrata fašistom v karte? Ali je pošteno, če kapitalistična trobila vpijejo, da angleški delavec hoče diktaturo, hoče pogaziti svobodo in izrablja svojo organizirano moč v to, da bi pet milijonov angleških prebivalcev komandiralo vseh drugih 37 milijonov?

Angleški delavski stranki pač noben poštenjak ne more očitati, da ni vedno dosledno zagovarjala mirnega sožitja z vsemi stanovni in gradila svojo moč brez demagogije s poštenim ustvarjajočim delom za svoje članstvo s ciljem mirne socialne evolucije. In ravno v premogovnem vprašanju je potrpljenje in potrpežljivost delavskih zvez prestala toliko preizkušenj, da le zloba more podtikati sedanji stavki zahrbtno cilje. Lansko leto je delavstvo v svojo škodo popustilo. Čeprav se je lestvica cen živil po vojni v Angliji dvignila za trideset odstotkov, je delavstvo pristalo na znižanje plač za 10 odstotkov.

Delavstvo ni hotelo izvajati skrajnih posledic vsled trenutnih dobrin, moralo pa jih je, ko je videlo, da niti pri vladi niti pri delodajalcih ni volje zgrabit zla pri korenini. Kako je angleško premogarstvo propadalo, o tem smo v našem listu že obširno pisali. Delavstvo je videlo, da temu propadanju ne bo konca, da hira glavna žila angleškega narodnega gospodarstva, ki zaposluje 2 in pol milijona ljudi. Vseh teh dva in pol milijona mož je videlo neizbežen propad svoje življenske eksistence ter videlo na drugi strani pot, ki pelje k rešitvi. Da bi Anglija nastopila to edino pot — izpopolnitve premogovne industrije — tega delavstvo ni moglo doseči mirnim potom.

Zato je moralo zgrabit za skrajno sredstvo.

Iz strašne rane teče tudi delavska kri. Milijardo škodo bo plačevala vsa Anglija dolga leta. Zato je prav verjetno, da ni nič fanatizma, nič veselja, da je ledeni mir med stavko vstoposod. Nihče se ne more veseliti na zmago, ker bo predraga. Delavci so se zavarovali pred zgodovino in nudili spravo do zadnjega. Tudi če ne bodo uspeli, bo ta gospodarska vojna nauk kakršnega si ne bo želel več kapitalizem v nobeni državi. Prav je dejal Mac Donald: »Mogoče bomo med stavko izgubili veliko prijateljev in bom predmet silnih obtožb. Pred zgodovino smo čisti. Zasekal pa bo ta boj v vso Anglijo nova gibanja, ki bodo strla med drugim tudi vlado, ki se je igrala z ognjem in pri tem zažgala hišo.«

Razprava o stavki v angleškem senatu.

London, 5. maja (Izv.) Senat je razpravljal o stavki in vzrokih, ki so privedli do stranske krize. Lord Salisbury je razložil stališče vlade. Lord Haldane je zahteval, da se razprava nadaljuje in opozarjal, da so bili delavci, ki danes stavkajo najboljši vojaki, ki so se v svetovni vojni borili za Anglijo. Lord Oxford je povdaril, da je generalna stavka udarec proti splošnosti. Izredno je žalostno, da doživljamo v najmirnejši državi na svetu najgrozovitejši način vojne v času ko v mednarodni politiki nastopamo za razorožitev. Lord Londonderry, ki je sam lastnik rudnikov je odločno zavračal

trditev delavstva, da je bil izvršen neposreden napad na življenjski obstoj rudarjev. Moramo ustaviti most, ki bo delavcem omogočil, da dokažejo, da so vedno dobrohotni napram državi in njenim napravam. Lord Balfour je izjavil, da sedanja kriza nima primere v angleški zgodovini in tudi ne v zgodovini katerekoli druge države. Če hoče vlada zvrniti vso odgovornost na delavstvo, potem izvršuje sama pod plaščem industrijskega spora najusodnejšo in najbolj žalostno revolucijo v zgodovini.

Ukrepi vlade

London, 5. maja (Izv.) V spodnji zbornici je predlagal državni tajnik za notranje zadeve Johnson Deacks v odobritev različne odredbe. Glede uporabe električne sile in transporta bencina so izdani obširni ukrepi. Promet na železniških progah se je izdatno zboljšal. Tudi promet na londonskih ulicah se je s pomočjo mornarjev in prostovoljcev precej upoštevil. Policija ima nalog, da zabrani vsako demonstracijo stavkajočih in komunistov.

London, 5. maja (Izv.) V zgornji zbornici je izjavil v imenu vlade lord Salisbury, da je upanje, da bo kmalu upostavljen mir.

Vlada izdaja svoj list.

London, 5. maja (Izvirno.) Na včerajšnji konferenci zastopnikov časopisja je vlada izjavila, da bo vlada vsled stavke časopisnih stavcev pričela izdajati informativni list »British Gazette«, ki bo stal 1 penij. Danes zjutraj je izšla prva številka tega lista in je njegova vsebina samo informativnega značaja. Razen »British Gazette« so izšle danes tudi »Times« v zelo zmanjšanem obsegu.

London, 5. maja (Izv.) »British Gazette« poudarja v uvodnem članku, da je nujna potreba, da izhaja časopis, da se tako onemogoči varanje javnosti potom različnih vesti. Brez vsakega časopisja je javnost postavljena na nivo zamorskih plemen, ki izvedo samo to, kar se raznaša od kraja do kraja. Vlada rabi poleg brezžičnega brzojava nujno tudi časopisje. Po provinciah bodo raznašali časopisje zrakoplovi.

Položaj neizpremenjen.

London, 5. maja (Izv.) Kakor je razvidno iz vladnega lista je stavka v vseh panogah popolna. Dosedaj še ni nobenega upanja, da bi se ponovno pričela pogajanja. Vlada izjavlja, da se javljajo za vsa dela različni prostovoljci.

London, 5. maja (Izv.) Notranji minister je izdal oklic na lojalne državljane, v katerem jih prosi, da dajo stanovanje državnim uradnikom na razpolago, da bodo mogli vztrajati na svojih mestih.

London, 5. maja (Izv.) V spodnji zbornici je bila debata o generalni stavki odložena. Železniški promet je nekoliko zmanjšan. V Edinburgu pomagajo pri prometu cestne železnice dijaki.

London, 5. maja (Izvirno.) Položaj je še vedno nespremenjen. Promet na železnih cestah je deloma vpostavljen s pomočjo prostovoljcev. Razen v vzhodnem delu Londona je prišlo do nemirov v New Castle.

Nemiri.

London, 5. maja (Izv.) V Ostindien-Docks je policija ostro nastopila proti stavkajočim. Dvajset ranjenih so prepeljali v bolnico. Stavkajoči so napadli transporte živil, prevrnili nekaj voz, nekaj so jih zažgali. Potegnili so šoferja iz nekakega avtomobila in voz prevrnili v bližnji kanal.

London, 5. maja (Izv.) V New Castle so danes stavkajoči ustavili avtoomnibus in prisilili šoferja, da je izstopil. Pred New Castle je prispel en rušilec in en podmorski čoln.

Pariz, 5. maja (Izv.) Iz Londona poročajo, da je več tisoč stavkajočih udrlo v skladišča za petroleje, kjer so odprli pipe in povzročili veliko škodo. Vse petrolejske tanke so prevrnili in poškodovali.

London, 5. maja (Izv.) Včeraj je prišlo do prvih nemirov v vzhodnem delu Londona. Stavkajoči so spustili en avtoomnibus preko mostu v reko.

Delo ustavljeno povsod.

London, 5. maja (Izv.) Iz vseh delov države so prispela poročila, da je skoro povsod ustavljeno delo. Polnomoma je ustavljeno delo v Glasgowu, Plimonthu, Bristowu, Derbyju. V Sheffieldu stavka 50 tisoč delavcev.

Promet.

London, 5. maja (Izv.) Tekom današnjega dneva so bile na vseh važnejših progah pomnožene železniške zveze. Tudi na podzemskih železnih cestah je promet deloma upoštevil. Promet z živil in dovoz mleka dosedaj še vedno zadovoljivo posluje. Vladni list »British Gazette« se tiska v tiskarni »Morning Post« s pomočjo državnih nastavljenecov. Veliko število organizacij je dalo svoje poslovne prostore na razpolago vladi. Prostovoljci se še vedno javljajo v zadostnem številu.

London, 5. maja (Izv.) Današnja jutranja slika na ulicah je ostala še vedno nespremenjena. Večina ljudi mora hoditi po svojih opravkih peš. Iz provinc prihajajo ugodna poročila. Veliko provincialnih listov je danes izšlo v zmanjšanih izdajah. Poštni promet se vzdržuje potom letal.

London, 5. maja (Izv.) Promet na podzemskih železnih cestah je bil tekom današnjega dne zelo ojačen. Z londonskih kolo-dvorov odhajajo na vseh važnejših progah vsakih šest minut vlaki. V provinci se vrši promet potom avtoomnibusov. Na železniških progah v Manchesteru, York, Southampton in Margeths se vrši železniški promet v omejenem obsegu. Danes je bila sklicana tudi seja vlade, na kateri so razpravljali o novih ukrepih glede izjemnega stanja v državi.

Odredbe mednarodne zveze prometnega delavstva.

Mednarodna federacija prometnih delavcev je naročila v luki Ijmuiden, da v tamošnji luki morajo opustiti vsako delo na angleških ladjah. Istotako je izdala zveza poseben manifest za roterdamsko luko, ki prepoveduje delavcem vstopati v službo angleških ladij. Rudarska zveza v Heerlen je brzojavno sporočila simpatije stavkajočim. Odegeest, eden vodilnih članov mednarodne zveze je izjavil, da stoji zveza z vsemi sredstvi na strani stavkajočih.

Vpliv stavke na Francoskem.

Francoska javnost smatra sedanji spor na Angleškem za izraz težke gospodarske in socialne krize, ki ima svoj temelj v pregrupaciji angleške industrije na nove povojne razmere. Prijatelji Društva narodov vidijo nov dokaz, da je ozdravljenje evropskega narodnega gospodarstva mogoče samo s pomočjo organizatoričnega delovanja Društva narodov.

Kako bo angleška stavka vplivala na francosko gospodarstvo, tega doslej še ni mogoče predvideti. Gospodarski krogi računajo, da bo francoska zunanja trgovina imela gotov dobiček vsled ustavitve dela na Angleškem. Vendar se izraža bojazen, da bodo delavci onemogočili izvoz v Anglijo. Francozi želijo, da se odklonijo prepeljavo pošiljk namenjenih v Anglijo. Francozi se tudi boje, da bo Anglija v obrambi svoje veljave vrgla na trg večje vsote frankov, kar bo povzročilo noven padec franka. Francoska strokovna zveza je sklenila, da odkloni prevoz premoga v Anglijo.

Pariz, 5. maja (Izv.) V avtomobilskih tovarnah v Sent Quentinu pri Parizu je izstopilo od dela 2000 delavcev, da izrazijo simpatije angleškim rudarjem. Tudi metalurgično delavstvo in delavstvo v strojni industriji se pripravljajo, da izrazi solidarnost z angleškim delavstvom. Komunistično delavstvo je izdalo oklic na organizacije, v katerih jih poziva, da izrazijo svoje simpatije in preskrbe za materialno pomoč.

Pariz, 5. maja (Izv.) Odbor splošne delavske zveze je sklical posvetovanje vseh v zvezi včlanjenih organizacij, da se zavzame stališče napram stavki angleških delavcev. Strokovne organizacije moskovske smeri so izdale oklic, v katerem izjavljajo, da ne sm niti en kilogram premoga priti v Anglijo.

Vtis o angleški stavki v Nemčiji.

Nemci presojaajo stavko z največjo rezervno. Delavci naravno simpatizirajo s štrajkajočimi. Pri ljudstvu je vest o stavki vzbudila nado na poslabšanje angleške konkurence. Strokovnjaki se izražajo zelo pesimistično. Rensko-vestfalski premogovni sindikat je prejel že celo vrsto povpraševanj po dobavah. Strokovna zveza Nemčije je včeraj imela sejo, v kateri je zavzela stališče. Prevozna družba Hamburg-Amerika ne sprejme nobenih potnikov za Southampton, ker tam ni mogoče nikogar izkrcati. Ladje, namenjene v angleške luke, so do nadaljnjega odložile odhod. Tudi angleške ladje so ostale v nemških lukah, ker so tu ceneje shranjene kot v angleških lukah.

Program delavskih organizacij za mednarodno gospodarsko konferenco.

V pripravljalni komisiji mednarodne gospodarske konference so sledeči zastopniki delavstva: J. O. H. A. U. X., predsednik amsterdamske strokovne zveze, Oudegeest, tajnik amsterdamske strokovne zveze, Eggert, za nemško zvezo in Pugh, predsednik angleških strokovnih zvez. Ti zastopniki so predložili sledeči delovni program: Stabilizacija valut, mednarodna trgovina, pobijanje dumpingov na surovinskem in živilskem trgu, razdelitev surovin in živil, akcija proti politiki zaščitnih carin, evropska gospodarska zveza, mednarodna organizacija produkcije in oddaje ter njen učinek na mednarodno gospodarsko politiko. V zvezi s to točko naj bi se obravnavalo vprašanje sodelovanja evropskih držav med seboj in sodelovanje Evrope z drugimi deli sveta. Nadalje naj bi se proučevali: mednarodni industrijski karteli in njihova kontrola s strani vlad Društva narodov, mednarodnega delovnega urada in organizacij konsumentov in producentov. Končno naj komisija prouči ukrepe za ustvaritev pridobitnih zmognosti, ki naj delavstvu zagotovijo primeren gospodarski obstoj. Pri tem bodo posebno prišla v razpravo vprašanja kreditne politike, javnih del in oddaja dela priseljenemu delavstvu v posameznih državah.

AVTOMOBILSKA NEZGODA.

Berlin, 5. maja (Izvirno.) Na cesti proti Hannoveru se je zgodila težka avtomobilska nesreča. Na nekem ovinku so trčili skupaj trije vozovi, ki so popolnoma razbiti. Dve osebi sta mrtvi, sedem pa je ranjenih.

To in ono

JAPONSKA VLJUDNOST.

Japonska vlada je izdala nova navodila glede cestnega prometa po mestnih ulicah. Predpis za avtomobiliste se glasi: »Kadar vse častivredni policaj dvigne roko kvišku, pomeni, da ustavite. Ne tvegajte morda, da bi vozili mimo njega, ker s tem bi mu odpovedali dolžni rešpekt. Ako vidite pred vašim vozilom pešca, oddajte najprej lepo melodično znamenje. Ako še ne gre s poti, potem pa trobite z vso močjo, zraven pa ne pozabite mu večkrat zaklicati »hi, hi!« Bodite silno previdni, ako kljub temu še ostane na cesti. V tem slučaju poskušajte previdno mimo njega peljati. Pustite psičkom prostor sredi ceste, naj se udajajo veselju igranja. Previdno vozite na umazanih tleh, tu je lahko skrita nevarnost. Kadar vozite iz ene ulice v drugo, previdno pri-tegnite zavoro; s tem preprečite trčenje. Zahvaljujemo se vam za natančno spojinjevanje teh navodil.«

ZANIMIVE ŠTEVILKE.

Na celem svetu je, tako računajo, okroglo eno milijardo in pol prebivalcev. Vsako leto jih umrje nad 32 milijonov, torej skoro 500 tisoč vsak dan, ali 4000 na uro, oziroma več kot vsako sekundo eden. Toda, medtem ko jih vsako minuto umrje 67, se jih pa rodi 70.

Povprečna človeška starost je 33 let. Ena četrtnina vseh zemljanov umrje pred dosego šestega leta, polovica pa pred šestnajstim. Okolu eden od sto dočaka 65 leto.

V novejšem času je najdalje živel neki Anglež Henry Jenkins, ki je bil rojen l. 1501., umrl pa je 1670., toraj je bil star 169 let.

Od živali pa doseže najvišjo starost slon, ki živi tudi nad dve stoletji, a najnižjo muha enodnevna.

ANGLEŠKA ŽIVINA.

Angleži trdijo, da imajo najboljšo in najlepšo plemensko živino na svetu, pa naj si bodo potem parkljarji ali kopitarji, perutnina ali karkoli že. Lani je ruska vlada kupila od Angležev 250 prašičev plemenjakov. — Ze pred tristo leti so bili angleški volli-velikani znani po svetu. Evelyn piše v svojem dnevniku l. 1649. o volu, ki je bil 19 pesti visok, to je 1 m 61 cm in 5 mm, ter 3 m in 65 cm dolg. Toda so pa tudi cene bajno visoke. Bik, kateremu so dali ime lord Wilton, je bil prodan v Ameriko za 3800 funtov ali en milijon in 26 tisoč dinarjev, a mlada krava Blossom III (po naše cvet) je šla za 1785 funtov ali skoro pol milijona dinarjev. Neka frizijska krava, katera je dala deset galonov mleka na dan, t. j. 45 in pol litra, je bila prodana za 3675 funtov t. j. 991 tisoč dinarjev. Tisoč ginej t. j. 1050 funtov ali 280 tisoč dinarjev za enega ovna na Angleškem ni nič nenavadnega! — Najboljši dirkalni konji so pač angleški. Da je temu res tako, povedo cene. Konj »Cyllene« je bil prodan v Argentino za nič manj kot 31.500 funtov (8 in pol milijona dinarjev), a »Flying Fox« (leteči lisjak) celo za 37.500 funtov. Kupil ga je neki Francoz. Rekord pa je dosegel »White Knight« (beli vitez), katerega je kupil neki inozemec za 40.000 funtov, t. j. 11 milijonov dinarjev!

NAGAČENI MUSSOLINI.

V La Louviere, malem industrijskem mestu Belgije, so pred par dnevi imeli socialisti velik shod, na katerem so najodločneje obsodili italijanski fašizem. Po mestnih ulicah so v demonstrativnem sprevodu nosili nagačnega Mussolinija, katerega so pote mna kraju zborovanja sežgali. Da so »možičelna« napravili bolj realističnega, so mu oblekli črno fašistovsko srajco ter kapo. Pozabili tudi niso obvezati mu nos. Zupan mesta je socialisti, zato se policija ni vmešavala v te demonstracije. Notranji minister pa seveda vso stvar že zasleduje.

ANGLEŠKI DEDIČI.

Pred kratkim je v Liverpoolu na Angleškem umrl večkratni milijonar Sir Houser. Kadar govorimo o angleških milijonarjih, moramo vedeti, da, ako je na Angleškem kdo le enkratni milijonar, bi bil pri nas že 270 kratni, a če bi šli nazaj na krone, je že pri prvem milijonu funtov milijarder. Torej Houser je zapustil nad 7 milijonov funtov ali okroglo 2 milijardi dinarjev. Stiri petine je zapustil svoji ženi, katera pa se tudi nahaja že dolgo v bolnišnici. Eno petino vsega je dobil njegov generalni ravnatelj. Nekemu svojemu prijatelju je zapustil 15.000 funtov. Toda na Angleškem so davki drugače in pravičnejše odmerjeni kot pri nas, tam gre lestvica bliskovito kvišku, tako da plača samo prepisa testamentarine pri dveh milijonih več ko eno tretjino t. j. 800.000 funtov. Ker smo že ravno pri davkih, naj omenimo, da je davčna lestvica na Angleškem tako urejena, da plača dohodnino šele oni, ki ima 260 funtov plače na leto t. j. nad 70 tisoč Din, a le, če je samec. Pri oženjenem pa se prične davek na dohodek šele pri 360 funtih, torej okroglo pri 100.000 dinarjih. Torej vsekakor neizmerno bolj socialno kot pa pri nas, ko mora vsaka dekla plačati 3.3 odstotke ali pa tovarniški delavec celo od doklade za otroka. Neka Miss Portal je zapustila svoji dolgoletni bolniški strežnici 400 funtov vsako leto do smrti, t. j. okoli 110 tisoč dinarjev. Strežnica pravi, da bo kljub temu ostala zvesta svojemu dosežanemu poklicu.

Gospodarstvo

Mednarodni šumarski kongres v Rimu.

Ob sodelovanju italijanske vlade je Mednarodni zavod za poljedelstvo v Rimu organiziral veliki Mednarodni šumarski kongres, ki se je otvoril dne 29. aprila t. l. in naj traja do danes. Svečani otvoritvi kongresa v Teatro Quirino je prisostvoval italijanski kralj, dalje ministrski predsednik g. Benito Mussolini in pristojni resorni ministri. Velika dvorana je bila polna delegatov iz vseh držav in je v istini nudila pestro sliko. Kongres je otvoril minister za nacionalno ekonomijo g. prof. ing. G. Bel-luzzo. Nato je v programatičnem govoru pred-sednik komiteja za prireditve kongresa g. De Michellis pozdravil zastopnike tujih držav in korporacij ter ostale udeležence kongresa. Na kongresu je zastopanih 58 držav in kolonij, med temi 27 evropskih držav, 13 amerikan-skih, 8 azijskih, 8 afriških in 2 avstralski dr-žavi. Nadalje je poslalo svoje delegate 208 šu-marških ter lesno-industrijskih in trgovskih zvez. Vseh udeležencev kongresa je nad en tisoč, tedaj več nego se je pričakovalo, tako, da je komitej v rečnih težkočah. Naša kralje-vina je lepo zastopana. Vlada je na kongres odposlala uradno delegacijo, zastopane pa so tudi razne naše organizacije. Zvezo industrij-cev v Ljubljani zastopajo gg. ing. A. Rudež, dr. E. Rekar, Oskar Kosler in tajnik D. Go-riup. Vseh udeležencev iz Jugoslavije je 59. Na prvi plenarni seji se je izvolilo predse-dništvo kongresa in predsedništva odsekov, v katere se je kongres moral razdeliti z ozirom na ogromno gradivo — prijavljenih je bilo blizu 250 referatov. Odseki so se z vneto lotili dela, vendar upliva kvarno preobliča gradiva, ker se razpravlja z naglico na škodo stvarnosti. Preko sobote in nedelje 1. in 2. maja t. l. so si udeleženci kongresa ogledali Višji zavod za poljedelstvo in šumarstvo v Vallombrosa pri Florenci. V torek, 3. maja t. l. so se razprave nadaljevale in se kongres predvidoma zaključil danes.

Poslovna poročila.

Ljubljana, 5. maja.

Velik del delniških družb v Sloveniji je že objavil svoje bilance za l. 1925; zlasti velja to za banke, kjer manjkata le še 2 za-voda, medtem ko je v industriji še bolj malo bilanc.

Velik del delniških družb je izdal tudi tiskano poročilo o poslovanju v letu 1925. Ta tiskana poročila so pa izredno suhoparna in ne navajajo nič kaj konkretnih dejstev. Vsa po-ročila so prazna. Le par častnih izjem je.

Tak n. pr. polovica poročil bank ne navaja koncernov; le v 1 samem poročilu smo opazili navedbo števila uradništva.

V poslovnih poročilih industr. podjetij pogrešamo podatkov o produkciji, prodaji, številu delavstva. Zanimivi sta edinele poro-čili Združenih papirnic Vevče ter tovarne klobukov »Šešir«.

Ob tej priliki moram tudi omeniti, kako težko je dobiti od nekaterih delniških družb bilance, čeprav samo v statistične svrhe. Tu navajam značilen slučaj. Uredništvo »Slo-venec« je lani pisalo neki večji delniški dru-žbi, da naj mu pošlje poslovno poročilo za 1925. Po par dneh je prišel odgovor: »Čemu rabite poslovno poročilo? Ta odgovor, oz. vprašanje kaže, da naši gospodarstniki krogi marsikdaj ne vedo, kaj pomeni tisk ne samo v

političnem, ampak tudi v gospodarskem živ-ljenju.

Splošno se naše delniške družbe zelo malo brigajo za publiciteto, kar pa seveda rodi posledice, ki so neugodne tako zanje kakor tudi za tisk. Zato je priporočati ta sode-lovanja. D. P.

Prijavni rok za udeležbo na letošnjem vele-sejmu v Ljubljani od 26. junija do 5. julija poteče dne 10. maja. Po tem roku došle prijavnice se bodo upoštevale samo še po možnosti razpoložljivega prostora. Zato naj vsaka tiskovna, ki hoče imeti na velesejmu ugoden prostor, nemudoma vpošlje svo-jo prijavnico na Urad Ljubljanskega velesejma.

Konkurz. O imovini Stanislava Malleja, tvor-ničarja v Ljubljani, je razglašen konkurz. Termin: 12. maja, 5. junija in 29. junija.

Poziv upnikom. Kmetijska hranilnica in posojilnica na Vrhu, Bela Krajina, r. z. z. o. z. v likv. pozivlja upnike, da priglase svoje terjatve.

Poslovno poročilo zagrebške Trgovske in obrt-niške zbornice. K naši tozadevni notici z dne 4. maja dodajamo, da se dobi poročilo pri zbornici za ceno 50 Din. po povzetju stane 62 Din, v inozemstvu pa 74 Din.

Novi banki. Ministrstvo trgovine in industri-je je odobrilo ustanovitve dveh bank: Diakovička banka d. d. (1 milijon Din) in Svilarska banka d. d. v Strumici (kapital 1 milijon Din).

Posledice splošnega štrajka v Angliji. Izbruh splošnega štrajka je imel za posledico lahek padec funta šterlinga. Tudi angleški efekti na pariški in newyorški borzi so znatno padli. Kontinentalna in-dustrija premoga računa, da si bo znatno pomagla z izpadom Anglije. Tudi druga industrija računa, da bo imela od štrajka, zlasti če bo dolgo trajal, znatne koristi.

Prva zlata bilanca v avstrijskem denarništvu. »Allgem. österr. Bankkreditanstalt« obavlja svojo bilanco za 1. jan. 1925. Kapital znaša 80 milijonov šilingov, javne rezerve pa 20 milijonov šilingov.

Borza

Dne 5. maja 1926.

Denar.

Zagreb. Budimpešta 7.95—7.99, Berlin 13.507—13.547 (13.50—13.55), Italija 226.79—227.99 (226.77—227.97), London 274.80—276 (274.08—276.18), New York 56.546—56.847 (56.562—53.832), Praga 167.79—168.79 (167.91—168.91), Dunaj 8.0075—8.0475 (8.0075—8.0475), Curih 10.955—10.965 (10.95—10.99).

Curih. Belgrad 9.11 (9.11), Budimpešta 72.40 (72.40), Berlin 129.025 (129.05), Italija 20.7325 (20.74), London 25.09 (25.085), New York 516.75 (516.875), Pariz 16.85 (16.90), Praga 15.305 (15.302), Dunaj 78 (78.025), Amsterdam 207.60 (207.525), Bruselj 15.75 (16.90), Bukarešt 1.77 (1.78), Sofija 3.75 (3.72), Kopenhagen 135.10 (135), Stockholm 138.40 (138.425), Oslo 111.75 (112.80), Madrid 74.25 (74.35), Atene 6.40.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.4675, Kodani 185.05, London 84.895, Milan 28.95, New York 70.725, Pariz 22.45, Varšava 69.75. Valute: dolarji 706.50, fran-coški frank 22.42, lira 28.805, dinar 12.42, češkoslo-vška krona 20.89.

Praga. Devize: Lira 135.80, Zagreb 59.375, Pa-ritz 106.80, London 163.625, New York 33.70.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 78 bl., vojna od-škodnina 315—319, zastavni listi 20—22, kom. za-dolžnice 20—22, Celjska 192—193, zaklj. 193. Ljub-ljanska kreditna 175 den., Merkantilna 100—104, Prastredna 870 bl., Slavenska 50 den., Kred. za-vod 165—175, Strojne 90 bl., Trbovlje 348—357, Vevče 100 den., Stavbna 50—60, Šešir 108 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 77.50 den., agrari 44—45.50, vojna odškodnina 318—319, ult. maj 320.50—321.50, ult. junij 325 bl., Hrv. esk. 104.75—105, Kred. 108—110, Hipobanka 60—60.50, Jugo-banka 97.50—98.50, Prastredna 867.50—870, Ljub-ljanska kreditna 175 den., Srpska 133 bl., Eksploa-tacija 24 bl., Seferana 310 bl., Nihag 90 bl., Gut-mann 255—260, Slavex 145 bl., Slavonija 39—41, Trbovlje 340—350, Vevče 100—105, Brod vag. 35—40.

Dunaj. Podon.-savska-jadrans. 778.000, Zivno 741.000, Alpine 285.000, Greinitz 120.500, Trbovlje 441.500, Hrv. esk. 127.000, Leykam 132.000, Mun-dus 1.180.000, Slavonija 47.000.

Blago.

Ljubljana. Les: Hlodi — smreka, jelka, od 25 cm naprej, od 4 m dolžine naprej, feo naklad. post. 4 vag. 180—180, zaklj. 180, bardonali glasom nole, feo vag. naklad. post. 1 vag. 270—270, zaklj. 270, hrastovi obrobljeni plohi, 48 mm. 2.60, 2.70 in 50 mm. 2.80 m od 18 do 30 cm šir., feo vag. meja 1 vag. 1250—1250, zaklj. 1250, hrastovi pragovi 14 X20 cm, 1.60 m dolgi, feo vag. meja 16.50 den. — Žito in poljski pridelki: Pšenica, 76-77 kg. 4%, feo vag. slov. post. 300 bl., koruza, par. Po-stojna tranz. 175 bl., koruza inzulanka, feo vag. sl. post. 165 bl., koruza, feo vag. bačka post. 137.50 bl., oves rečelani, feo Novi Sad par. 175 bl., ajda, feo vag. slov. post. 260 bl., proso rumeno, feo vag. slov. post. 210 bl., rž, feo vag. slov. post. 210 bl., otrobi drobnj feo vag. slov. post. 125 bl., fižol prepelihar, feo slov. post. 270 den., fižol mešanec, feo slov. p. 150 bl., krompir beli, feo slov. post. 60 bl. — Se-no, slama: Seno v balah, polsladko, feo vag. slov. post. 1 vag. 60—60, zaklj. 60.

Sport

Slavnostni občni zbor SK Ilirije se vrši ob priliki petnajstletnice dne 9. maja ob 10. uri v ma-gistratni sejni dvorani. Dnevni red je sledeči: a) nagovor predsednika, b) poročilo tajnika in c) sportno predavanje. Ta slavnostni občni zbor naj bo oficielna otvoritev jubilejnega tedna in prošlo cenjeno ljubljansko občinstvo ter sportno javnost, da s svojo navzočnostjo na občnem zboru pokaže, da zna ceniti uspešno delo svojega prvaka. Priča-kujemo, da bomo tudi v bodoče našli pri Vas do-voljo opore, da nam bo mogoče enako častno zasto-pati naše klubske in ljubljanske belo-zelene barve. Odbor SK Ilirije.

VESTNO POROČANJE.

V »Zagreber Tagblatt«-u smo brali, da so du-najski Amaterji premagali prvi dan Ilirijo 4:0, drugi dan pa Primorje 4:3. Isti poročilo je imela tudi graška »Tagespost«, ki jo pa včeraj že prinesla poročila. Najbolj se je pa postavil »N. Wiener Journal«, ki piše, da so v nedeljo pre-magali Amaterji Ilirijo brez napora (müheles), drugi dan pa da so igrali proti Primorju in da so zmagali 4:3, »nur knappe«; sedaj pa pride še n-ka: Dunajci so postajali utrujeni, Zagreb-čani so si opomogli in poraz ni bil tako občuten. Res vestno poročanje, kavalirsko in gentlemanlike. — Sedajle beremo popravek tudi v »N. W. Jour-nal«.

Značilno za ljubljanske sportne prilike je dej-stvo, da so prejeli Novosti, Zagreb, vsi dunajski in graški listi t. dr. iz Ljubljane mistificirano po-ročilo o tekmi z dunajskimi Amaterji, v katerem se tendenciozno navaja, da je odigrala v soboto tekmo Ilirija z rezultatom 4:0, v nedeljo pa Pri-morje z rezultatom 4:3. Ker so se slična ten-denciozna poročila že opetovano pojavila v izven-ljubljanskih dnevnikih, smatramo za potrebno, opo-zoriti na ta način poročanja našo javnost, na novi-narje pa apeliramo, da skušajo take dopisnike one-mogočiti. — Odbor SK Ilirije.

IZJAVA.

Na objavo sportnega kluba »Ilirija« v ljub-ljanskih dnevnikih o nepravilnem poročanju o ljub-ljanskih sportnih tekmah v zunanjih listih izjavlja odbor ljubljanske sekcije JNU: Odbor mora pro-testirati proti sumničenju, da pošiljajo člani JNU zunanji listom sportna poročila, ki so očitno tendenciozno mistifikacije. Na njih ni udeleženi noben pravi članikar. Na poročanje nečastnikarjev pa organizacija seveda ne more vplivati. — Odbor.

SPORT V MARIBORU.

Finalna rokometna tekma za prvenstvo Mari-borskega okrožja. V nedeljo 9. maja se vrši v Ptuj, torej na nevtralnem tleh, zadnja prvenstvena roko-metna tekma med družino SSK Maribora in dru-žino Mure. Imeli bomo priliko videti lepo igro, za kar nam jamči sloves družine Mure in veliki uspehi mlade, a zelo ambiciozne družine SSK Ma-ribora. Tekma bo nudila lep sportni užitek in je zato pričakovati velik obisk od strani občinstva.

Nogomet. SK Čakovec — L. SSK Maribor. V nedeljo 9. maja gostuje v Mariboru znani SK Čako-vec, ki odigra prijateljsko tekmo z domačim klubom. Pričakovati je lepo igro.

KONGRES MEDNARODNE ATLETSKE ZVEZE.

Letno zborovanje Mednarodne atletske zveze se bo vršilo od 5. do 8. avgusta v Scheveningu na Holandskem. O tehle točkah se bodo posvetovali: 1. Društva ki prireajo meetinge z inozemskimi atletski glede obveznosti teh atletov pokorna nara-dnim zvezam. 2. Atlet, ki se poda na potovanje, sme zahtevati največ za 14 dni potovanja odškodnino in povrnitev drugih stroškov (to je holandski pred-

log). 3. Sprejem ženskega sporta v IAAU (Interna-cionalna amaterska atletska unija). 4. Pogovor o načrtu in organizaciji olimpijskih lahkonostskih te-kem za 1928. 5. Določitev tekmovalnih terminov za olimpske tekme. 6. Naznanitev zmagovalcev v ostrih tekmah po proučitvi kinematografske slike na ci-lju. 7. Nemški predlogi: uradni jezik IAAU, ama-terstva pravila, sprejem rokomet v načrt IAAU, tehniške spremembe pravil. 8. Priznanje rekordov onih atletov, ki so jih napravili v kakšni drugi kot domači državi. 9. Razgovor o predlogih Anglije gle-de izrabljanja označbe »mednarodne« strani dru-štev pri njih prireditvah ter ostrejša opazovanje številnih svetovnih polovanj raznih atletov. 10. Teh-niške spremembe pravil, ki jih predlagajo Franci-ja, Finska in Kanada. 11. Priznanje svetovnih re-kordov.

Cerkveni vestnik

Nočnim žaštilcem presv. Rožniga Telesa so vljudno naznanila, da je nočjo redna mesečna mo-litvena ura. Molila se bo 2. ura: Počestjeenje naj-sveteljšega Zakramenta. Vljudno vabimo može in mladeniče da se nočnega češčenja v obilnem šte-vilu udeležijo.

Knjige in revije

»Planinski vestnik«. Vsebinska 5. številke: Dr. J. C. Oblak: Etna. — Dr. H. Tuma: Trentski Pina-vec. — Dr. Gizela Tareczay: Zena i planinarstvo. — Dr. Klement Jug: Plezalnji zapisniki. — Dr. Jos. Tominešek: Dr. Kugy, vzgojitelj šlovecnosti v pla-ninstvu. — Obzor in društvene vesti: Požgano Darovi za kapelo sv. Cirila in Metoda v Vratih. »Skutac« gimnazijski turistijski klub v Mariboru, Smuške tekme za prvenstvo Jugoslavije. — Občni zbor SPD. — Naše slike: (med besedilom) Taormi-na z izkopinami. Na prilogi: Pogled z Malega Tri-glava proti severovzhodu.

Naznanila

Elizabetna konferenca, župnija sv. Peter, ima danes v četrtek dne 6. t. m. ob pol 6 vžbužno sejo.

Slovensko planinsko društvo v Ljubljani na-znanja, da se vrši njegov redni letni občni zbor v torek dne 11. maja 1926 v restavraciji »Pri Levu« na Gosposvetski cesti v Ljubljani. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Poročilo tajniš-tva. 3. Poročilo knjigovodje. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Samostojni predlogi. 6. Slučajno-sti. Začetek točno ob 20. uri. Na mnogobrojno ude-ležbo vabi odbor.

Jeseniška podružnica SPD ponovno vljudno vabi na redni občni zbor, kateri se vrši z običaj-nim dnevnim redom dne 9. majnika ob 15. uri v gostilni Mesar (Ratečan) na Jesenicah.

Seja belokranjskega odbora za Planinski dom na Mimi Gori se vrši v petek ob 5 popoldne v mu-zeju. Vabijo se vsi v Ljubljani bivaajoči Belokranjci in odborniki.

Železniški vpokojenci! Društvo železniških vpokojencev prosi svoje člane, da vsak po svojih močeh poravnava članarino. A one vpokojence, ki še danes od strani gledajo borbo, katero vodi dru-štvo skupno z društvi Subotica, Sarajevo in Zagreb, vabi, da se pridružijo. Zavedajte se, da se borimo za svoje stare prislužene pravice ter za ureditev pokojnin. — Odbor.

Skupščina Zveze trezne mladine se vrši letos v Kragujevacu in sicer v dneh 5., 6. in 7. maja, to je na pravoslavno Veliko noč. Kongres bo združen s kongresom Oblastnega Središča v Kragujevacu. Odhod slovenskih članov v ponedeljek dne 3. maja ob 17. uri iz Ljubljane.

Poziv podjetjem, ki zaposlu-jejo inženjerje in nezaposlenim inženjerjem.

Število nezaposlenih domačih inženjerjev trajno narašča. Vzrok temu je deloma po-manjkanje dela, v še večji meri pa omalova-ževanje sposobnosti domačinov. Z obžalova-njem ugotavljamo žalostno dejstvo, da se mno-ga podjetja vztrajno in dosledno potejujejo za nastavljanje inozemcev, dasi v dotični stroki vlada med domačini nezaposlenost. Izgovor za tako zahtevo najde tako podjetje po navadi v teh-le trditvah: Svojeiga tajnega patenta ne more zaupati tuju (t. j. domačemu inženjerju) temveč samo inozemcu, katerega si je izvolilo; inozemec, katerega namerava importirati »sa-mo za 1 leto«, je »specialist« v tej stroki; takih »specialistov« menda Jugoslavija ne premore; ko se na preiščeno dokumenti tega inozemca, se dožene, da je dotičnik še mlade-nič, ki je pravkar zapustil šole ter si je mo-rebiti preskrbel izpričevalo o enomesni praksi v kakšni tovarni; zopet drugo podjetje

Nova križarska vojska otrok.

Francoški spisal Henry Bordeaux.

37

Prevedla K. H.

»Vstopimo,« odloči Lipe. »Ti ljudje so preveč zaposleni, da bi se brigali za nas.«

»Ptič je, prav oni ptič, ki smo ga pravkar videli,« razlaga Ančka.

In Katinka dostavi:

»Pot nam kaže.«

Zares plava zrakoplov visoko nad njihovimi gla-vami. Slišijo motor, ki redno udarja. In štirje mali križarji ne morejo vedeti, da je stric Tomaž na nebu in jim nevede kaže pot v Rim. Zopet gredo naprej, ne da bi jih kdo opazil. Tu je cerkveno pročelje in tu so stopnice in držaj, ki vodi v hotel. Dan je bil lep; številni avtomobili so prišli iz Italije in Francije in stoji zdaj na dvorišču. Skoraj se bodo odpeljali, ker solnce že zahaja. Tudi turisti in šoferji so za hip zelo zaposleni in mole glave v zrak kot karabi-njerji. Na srečo pa ptič hitro leta in kmalu se izgubi proti zatonu.

»Gospod, gospodi!« kliče Lipe.

In hotelski sluga, katerega sprašuje in ki se mu dobro zdi ob tem imenu in ob tem ponižnem glasu, se poniža in pogleda navzdol.

»Gospod, gospod, kje je zavetišče?«

»Tukaj, mali moč.«

»Torej nas boste prenočili in nam dali jesti. Dolgo smo že potovali: lačni smo in noge nas ne morejo več nositi.«

»Dali vam bomo kosilo in dobre postelje.«

»Jo, gospod, Bog vam bo povrnil.«

»Bog nam ne bo tega povrnil, ampak vi s svojim zlatom ali srebrom.«

»Nimamo ne zlata ne srebra.«

»Potem pa zbogom: hodite drugam! Samo berači ste!«

In s pritičem pod pazduho odide v hotel. Janček in Katinka, ki sta čakala, da se bosta lahko usedia in da bosta lahko jedla, sta pričela jokati. Ančka pa veruje v Lipeta in Lipe veruje v Boga.

»Gospod, gospod,« nagovori kozjo kožo, ki gre mimo in iz katere gleda rdeč obraz in smotka, »ni li tukaj menihov?«

»Upam, da so jih spodili,« odgovori šofer zviška.

Neki potnik je slišal vprašanje in odgovori:

»Nekdaj so bili tu, da so sprejemali potnike.

Potniki so jim bili sveti. Če so bili od mraza otrpni, so nazgali topel ogenj. Če so bili lačni ali žejni, so jih peljali v obednico. In ko so se najedli in napili, so jim dali žimnico in gorke odeje. In vse to zastoni, na cesarjevo povelje.«

Janček in Katinka in tudi mala Ančka, ki so lačni in žejni, odpirajo na široko usta in poslušajo te pomembne besede. Toda potnik že dostavi:

»Bili so nekdanj. Dandanes jih ni več.«

Takrat se je polastil obup Lipetove čete. Nič več ne dajejo jesti, nič več ne dajejo piti in nič več ne dajejo postelj.

In Ančka zašepeta nežno bratcu na uho:

»Naredi čudež, Lipe. Zda je čas za to, ti pravim.«

Lipe jo odrine z roko kot brezvrno žensko in prične znova vpraševati:

»Toda, ker je tu cerkev, mora biti tudi duhov-nik blizu.«

Ta logika je zmagala.

»Zares, neki upokojenec bere vsako nedeljo mašo za vojske in pastirje in tiste, ki gredo preko prelaza.«

»Rad bi ga videli.«

»Poprašajte v cerkvi!«

Star menih jim odpre vrata in jih nezaupljivo ogleduje, preden jih pusti noter. Toda njih postavbo so tako mahne, da ga strah mahoma mine:

»Kaj hočete, dragi otročiči?«

»Od daleč prihajamo, gospod župnik, in nismo še na mestu. Dajte nam prenočišče!«

Meniha ta neskromna prošnja nič kaj ne razjezi:

»Jaz imam eno samo posteljo, prijateljski, in sem že prestar, da bi jo mogel komu prepustiti. Toda, kam pa greste tako daleč?«

»Prav v Rim, papeža obiskat. Jutri bomo tam.«

»Po vaših nogah? Prekratke so.«

»Seveda po naših nogah.«

Papeža obiskat! Menih se smehlja tej otročji do-mislili.

»Ne hodite tako daleč, otročički! Papež je prišel sem in pokazal vam bom njegovo sobo. S tem bo vaše romanje že zadosti dolgo. Potem se boste vrnili domov.«

»Prav radi si ogledamo tukaj papežovo sobo. Toda domov se ne bomo vrnili prej, dokler nas ne bla-goslovi.«

Vsi skupaj gredo ven, štirje križarji in duhov-nik. Pred hotelom stoji na solncu klopica. Solnce je zdaj ne greje več bogvedikaj, grelo pa jo je ves dan.

Janček je tako truden, da se ušede nanjo in zaspi — oboje hkrati. Katinka ostane pri njem. Katinka čuva nad njim. Ančka se je pridružila dečku na klo-pici, toda Lipe je šel že naprej. Noče zapustiti Li-peta in Lipe ni nikoli truden.

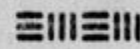
»To je papeževa soba,« razlaga duhovnik, ki jima odpre vrata in vrata odpro preteklost. »To je soba, kjer je počival Pil Vil, ko je v poštnem vozu potoval preko Mont Cenisa, mazilil cesarja.«

»Mazilil cesarja?« sprašuje Lipe, ki je ves na-vdušen ob tej pripovedi.

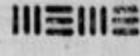
»Z Bonapartovo pomočjo je bil dal Franciji no-tranjo slovo, ko je vrnil Bogu cerkve,« nadaljuje menih.

»Torej ni bil jetnik?«

»Bil je, toda veliko pozneje, v Fontainebeauju, moj mali.«

Priporočamo »Cirilove knjižnice« v Mariboru: 8. zvezek: Orzy Dušica Roman. 1. del 16 Din. 9. zvezek: Conan Doyle: V lilijski pušavi Roman. 12 Din. 10. zvezek: Burnett: Živ pokopan. Povest. 8 Din. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialista (Od socialistične do duhovniške) 16 Din. 13. zvezek: E. Lešnik: Šumi, šumi Drava. Critice iz mariborske zgodovine. 5 Din. 14. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice. 7 Din. KOL.

ne želi nastavit domačina, ker pri zaposlitvi domačih moči ne more konkurirati z inozemskimi podjetji; edina rešitev v tej konkurenci naj bi bilo nastavljenje inozemca; tudi so podjetja, ki stavijo pogoj o praksi, n. pr. zahtevajo 3letno prakso; ako bi se jim javil domačin s prakso 2 let in 11 mesecev, bi ga seveda ne sprejela; ako bi se pa javil domačin s 3letno prakso, bi se že našel še kakšen ostrejši dodatni pogoj itd. V kolikor tako postopanje izvira iz nacionalne mlačnosti ali celo nasprotstva, si pri dotičnih podjetjih od tega poziva ne ometamo nobenega uspeha. Te vrste podjetjem ta poziv ni namenjen. Pač pa apelira podpisana zveza na vsa ostala podjetja, ki zaposlujejo in iščejo inženjerje, da nastavlja edinole domačine. Domači inženjerji imajo isto visokošolsko izobrazbo kot inozemci; s strokovnega stališča tukaj ni nobene razlike; z državnega in narodnega stališča imajo pa vsekakor izključno pravico za namestitve le domačini. Podpisana zveza je sklenila, da stavi svoje informacije na razpolago delodajalcem, ki zaposlujejo inženjerje, in delojemalcem-inženjerjem s tem, da v svojem podjetju ustanovi borzo dela za inženjerje. Informacije se bodo dajale brezplačno zgolj iz zgoraj navedenih nesebičnih namenov ter v stanovskem in narodnem interesu. Zategadelj prosim: 1. Da ji podjetja prijavljajo prosta mesta z vsemi potrebnimi podatki. 2. Da se ji inženjerji, ki iščejo namestitve, javljajo s podatki o točnem naslovu, dovršenih študijah in morebitni praksi. Kdor se še ni javil, naj se prijavi takoj. 3. Da se vsi nezaposleni inženjerji obenem prijavijo tudi državnim borzi dela.

Zveza jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov
Sekcija Ljubljana.

Vremensko poročilo									
Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 5. maja 1926.									
Višina barometra 308'8 m									
Opazovanja	Barometer	Toplota v °C	Rel. vlaga %	Veter in brzina v m	Oblak. nosi 0-10	Vrsta padavin		V Ljubljani je	
kraj	čas					od opazovanja	v mm 6 h		
Ljubljana (dvorec)	7	755.9	9.8	91	N 3	4	23.6		povprečni barometer nižji ko včeraj za 0.4 mm.
	8	755.5	13.0	75	NE 1	3			
	14	754.7	15.6	67	SSW 1	8			
	21	753.9	12.6	72	NE 1	5			
Zagreb	8	756.1	11.0	95	NNW 1	10	1		
Beograd	8	756.3	17.0	5	mirno	4			
Sarajevo	8	756.0	15.0	75	ESE 1	9	2		
Skopje	8	757.1	18.0	55	SE 1	4			
Budapest	7	757.4	16.0	95	SE 2	3			
Praga	7	757.1	7.0	—	N 3	3			

Pregled vremena od 26. aprila do 2. maja 1926

26. Srednjeevropska depr. valovi v E (Praga 752) ter privablja k Baltiku jače E struje s strani azijskega maksima. — V sled zmanjšanih razlik v tlaku je široko zmernejši. Vedro je krog Rumunije z večjim E delom SHS in v Grčiji. Deževni pas je pomaknjen do Baltika. Deževalo je presledkoma v Sloveniji in Italiji. Toplota je padla znatno v N in S Evropi.

27. Depresija se je spustila na Črno morje (755 mm), pritisk pa se veča okoli Alp in od Belega morja proti jugu. Jačji vetrovi so samo mesto. Vedro je še samo okoli Transilvanije z delom Madjarske in naše države. Dež je redkokje padel. Toplota se je v Srednji Evropi povečala, drugje pa znižala.

28. Depresija se počasi pomika proti vzhodu (Odesa 755), s severa pa se približuje hladni val (Petrograd 776). Vetrovi so jaki okoli Baltika, nekoliko tudi proti nam. Vedro je samo na jugu; dežja je bilo mestoma in malo. Toplota je večinoma padla.

29. Zapadna depresija se povečava (Lisabon 751 mm), ali ne izraziva še jakih vetrov. Črnomorska depresija se oddaljuje in izpolnjuje. Tirenški antiklon pa je prenesel svoje središče nad Adrijo (Ancona 765 mm). Jakih vetrov ni nikjer. Od Čehoslovaške preko nas in od srednje Italije na jug je vedro, dežja je komaj kje bilo. Temperatura je večinoma padla.

30. Ruska depresija se napolnjuje, Taskonj-

ska povečava (751 mm), ali med njima drži jaki pritisk (Milano 765 mm), in jaki vetrovi so okoli Tirene. Vedro je okoli Alp, na Apeninu in Balkanu. Dežja je komaj kje bilo. Samo okoli Belega morja pada zopet sneg. Toplota se je povečala.

1. maj. Na iztoku je jak pritisk (Lvov 764 mm). Na Mediteran pa je prodrla depresija (Beleari 749 mm), ki se počasi pomika proti nam. Jaki vetrovi so samo mestoma okoli Tirenskega morja. Povsod je oblačno, a dež pada samo v južni Italiji. V severni Rusiji še vedno sneg. Temperatura se je večinoma zvišala, predvsem pri nas.

2. Na iztoku se še vedno drži jaki pritisk. Tiren-

enska depresija pa se je pomaknila na sever (Brest 751 mm). Pri nas je jezik slabega pritiska. Jaki vetrovi so prešli na La Manche, vedro je samo na Madjarskem, dež pada v gornji Italiji. Temperatura je okoli Alp padla, drugje se zvišala.

Pregled toplote v gorenji dobi:

Spitsberg	0 -11	0 -11	-6 -9	-15
Petrograd	3 4	2 3	-4 4	
Moskva	—	—	—	12
Stockholm	—	7 6	8	—
Varšava	—	9 7	13 7	18
Budapest	13 12	13 13	—	14 14
München	9 7	8	—	17 14
Berlin	19 12	10 10	14	—
Seydisfjard	5 3	5 6	-6 5	5
London	7 8	8 7	8 12	12
Paris	7 8	8 9	10 13	14
Lyon	8 7	7 12	11 12	14
Madrid	10	—	—	14
Rim	12 13	10 12	16 15	18
Messina	17 16	16 16	16 21	—
Atene	—	17	—	17 21
Sofija	25 15	14 10	11	—
Odesa	16 13	15	—	12 13 13
Aleksandria	22	—	20	—

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znakmo!

GOSPODIČNA

ki dobro šiva fine damске oblike in perilo, išče mesta pri kakšni šivilji ali primerne službe v mestu. — Ponudbe na upravo pod »Poštena št. 3077.«

Cerkv. predstoj. pozor! nov oltarni nastavek s podobami, bogato polihromiran, poceni na prodaj. Slika se pošlje na zahtevo. — A. Radej, podobar, Mali kamen, p. Rajhenburg ob Savi.

VAJENEC za pleskarsko obrt se sprejme takoj. — Genussi, Sv. Petra cesta št. 61, Ljubljana, 2998

Na jav. prostovoljni dražbi, katera se vrši 8. maja na Ambroževem trgu 9, dvorišče, se bo prodajalo: hišna oprava, kuhinjske in gostilničarske orodje, razne slike in železne peči. 3076

Trgov. VAJENEC poštenih staršev in z dobrim šol. sprječevalom se sprejme takoj pri trdniki Josp. TIRSEK. — Polzela pri Celju v Savinjski dolini. 3050

DEKLICA

v 14. letu starosti, zdrava in krepka, bi se šla rada učiti za šiviljo ali pa v trgovino. Gre tudi na deželo. — Naslov pove uprava lista pod št. 3069.

Vrtnar samost., starejši, neoženjen in izkušen v sadjarstvu in za zelenjavo, se išče za posestvo na deželi. Izpričevala z navedbo dosedanjega službovanja pod »Vrtnar« na ravnatelstvu Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 16.

Poravnajte naročnino!

Službo premeniti šell organizat. Najraje kje na Dolenskem. — Naslov pove uprava lista pod št. 3058.

Kovaškega pomočnika s podkov. konces. sprejme Mihael Šega, Lipsenji, Grahovo — Rakek. 3022

Prazna SOBA se odda, in sicer takoj. — Naslov v upravi št. 3079.

Sprejme se dobro izveščana in samostojna kuharica za zdravilno restavracijo. Nastop službe 15. maja t. l. — Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je poslati na upravo lista pod št. »Sezona« št. 2945.

PREKLICUJEM, kar sem govoril o Angeli Kogovšek. — A. Prestenjak.

OPOZORILO.

Nisem plačnik za svoje ga sina Ivo Černeta ter svarim pred nakupom ali podaritvijo kakega predmeta od strani taistega. Ljubljana, 5. maja 1926.

IVAN ČERNE, Ljubljana, Dunajska cesta št. 28.

PRODA SE

»Wanderer« AVTO, z 2 sedežema in pokritim prostorom za prtljago, primeren za trg. potnika. — Ogleda se v garaži št. Stupica, Ljubljana, Slomškova ulica. 3087

Ernst Mayrhofer-s Handbuch für den polit. Verwaltungsdienst. — Naslov v upr. pod št. 3078.

Čebele

so naprodaj na Dobrovi pri Ljubljani pri Ivanu Pelhan, vlgo pri »Stalcu«, in sicer vsled smrti lastnika. Čebel je 9 panjev (A. Z.) in je vasc v najboljšem stanju. — Kupci naj se oglašijo takoj.

POZOR!

KAPELICO 30 cm visoka, lesena, fino rezljana, s 5 stolpi in podobo sv. Antona, ter FOTO APARAT

13 x 18, s pritiskinami, po ugodni ceni prodam. Naslov v upravi pod št. 3079.

Narodni dom OSET Štajerska klet MARIBOR izborna vino, pivo, hrana, kegljišča. Znižane cene

20 dvojnih OKEN

starih, z obodom in saluzijami iz meces. lesa, 105 cm širokih in 158 cm visokih, proda najvišjemu ponudniku Krajni šolski svet v Hrastniku. 3019

ŠIVILJA, dobro izurjena, gre šivat na dom. — Naslov v upravi št. 3080.

Opremljeno SOBO z 2 posteljama oddam. — Naslov v upravi št. 3075.

Star šivalni STROJ se prod. — Knašjeva ul. št. 10/III., desno. 3071

DRVA - ČEBIN Wolfova ulica 1/III. — Telefon 56

Lokal ali trgovino specer. ali manufakturno, s stanovanjem in kuhinjo, z dnevnim prometom do 2000 Din, vzajem v najem. Event. kupim hišo na promet. kraj, kjerkoli. Cena do 90 tisoč Din. — Ponudbe pod »Ško 93/3049« na upravo.

Kolesa Peugeot BICIKLI, v kvaliteti in ceni brezkonkurenčni.

LAHKI MOTOCIKLI 1 1/2 HP. ... Din 6975. — 2 1/2 HP. ... Din 12250. — Izdelki staro znane svetovne znamke. — Dobava promptna od glav. zaloga:

O. ŽUZEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11. Samoprodaja se odda za razne kraje Slovenije pod ugodnimi pogoji.

Ponudite:

BUKOVE PLOHE neobrezane HRASTOVE PLOHE neobrezane GREDE tesane

Jelove in smrekove madriere Drva bukova in hrastova na POSTNI PREDAL 138 LJUBLJANA.

Priporočajo se naslednje mariborske toroke:

Stavbno podjetje ACCETTO & drugovi družba s o. z. Maribor, Frančiškana ul.	Jaš & Lesjak spec. trgovina šivilj MARIBOR Ulica X. oktobra št. 2	Drago Rosina galanterija, parfumerija vrvav. in pletarsko blago Maribor, Vetrinjska 26
Josip Brandl izdelovalnica orgel in klavirjev, MARIBOR Strošmayerjeva ulica	Ivan Lorber slikar MARIBOR Vetrinjska ulica št. 5	A. Sprager elektr. podjetje Maribor, Kopitarjeva ul. 12
Anton Breclj trgovina s lesom in premogom MARIBOR, Koroška c. 40	M. Ošlag trgovina usnja in čevljarstva potrebščin Maribor, Glavni trg 17	Ivan Staudinger pohištvo in sobno mizarstvo Maribor, Soška ulica št. 5
DIVJAK & GUSTINCIC trgovina dvokoles in mehanična delavnica MARIBOR, Glavni trg 17 Tattenbachova 14	I. POSCH specijalna trgovina — Solidna postroba — MARIBOR, Koroška c. 20	MAKS USSAR stavbeno in galanterijsko kleparstvo, instalacije Maribor, Gregorčičeva 17
OTO-JAPELJ lepe slike Maribor, Aleksandrova 25/III	Jos. Povodnik dnevno sveže ribe prvov. dalmatinska vina Maribor, Vojašniška 4-6	WAGNER foto atelje MARIBOR Slovenska ulica 4
Karel Jarh trgovina s lesom in premogom Maribor, Gregorčičeva 1	Ferd. Rogatsch cementni izdelki in gradbeni material Maribor, Frančiškana, 17	Podružnica Slovencev uprave MARIBOR, Koroška c. 1

Klobuke, perilo, sandale, majice, dežne plašče, dežnike, čevlje itd.

nudi po konkurenčni ceni

JAKOB LAH, MARIBOR, samo GLAVNI TRG 2

Dieselmotor

30 HP, zaradi elektrifikacije obrata naprodaj. Naslov v upravi pod št. 3057.

Em. Fischer

ZAGREB, Sudniška ul. 3 Jurčičeva ulica št. 6 dobavlja pravitelno dvokolesa dele za dva kolesa, šivalne stroje, ter nogometne žoge, tehnične potrebščine po najnižjih cenah Športska društva, mo hanki in obrtniki dobe popust. — Zahtevajte brezplačni ilustrovani katalog.

Samost. KUCHARICA

želi stalnega mesta v večjo hišo, najraje na deželo. Nastop 1. jun. — Naslov v upravi pod št. 3032

SREBRNE KRONE

goldinarje, zlati denar, kupuje po najvišji ceni URBANC. — Narodni dom, Maribor. 2858

Pozor!

Nudim slavnemu občinstvu prvovrstne gnjati (šunke), prekajeno meso

vsake vrste, pripravljeno po praškem načinu, kakor klobase tirolske, krakovske, gnjatne, braunšvajgerske, la kranjske, hamburske, paprika in prekajena slanina. — Zajamčeno čista svinjska domača mast po najnižjih dnevni cenah.

Anton Tavčar

Maribor, Jurčičeva ul. 3

»MAKO«

Ljubljana, Dunajska c. 36, zraven Jugo-Auto

Novo otvorenja manufakturna založja, prodaja vse oblačilno blago najceneje

Poskusite, ne bode vam žal!

Damski fini ševro
vseh velikosti
Din 159
Samo pri „VOIKA“
LJUBLJANA nasproti Mestnega Doma

RAZGLAS. Krajni šolski svet v Podlonku, ob. Selca nad Škofjo Loko, bo radi preureditve hiše št. 42, v Podlonku v šolsko poslopje za onodno enorazredno dne 16. maja t. l. ob 14. uri potom zmanjševalne dražbe oddajal k temu spadajoča dela: tesarstvo, mizarstvo, zidarstvo ter ključavničarstvo. Do 16. maja dopolne bosta načrt in proračun v obč. pisarni v Selcih interesentom na vpogled. Dražba se vrši na licu mesta. — Krajni šolski svet v Podlonku, dne 3. maja 1926. — F. Bernik, načelnik.

Nagrada
novo dvokolo
otroški športni voziček.
Kdor kupi ali posreduje, da proda podpisana trdnja 18 novih dvokoles ali otroških vozičkov v letošnjem letu, dobi za nagrado novo dvokolo, kompletno s pnevmatikami ali otroški športni voziček. Zahtevajte cenik. Prodaja na obroke. Največje skladišče dvokoles, otroških vozičkov in pnevmatik. „Tribuna“ F.B.L. tovarna dvokoles in Ljubljana, Karlovska cesta št. 4

la modra galica
garant. 98/99% znamka »Aussigerkonzern«
in
žveplo
dvakrat rafinirano nudi po najnižji ceni
Avg. Žlahtič
Maribor, Slovenska ulica št. 2

Zahvala.
Ob priliki izgube našega ljubljene ga soproga, očeta, brata itd., gospoda
Matevža Ranta
pap. strojevodja in posestnika
izrekamo vsem, kateri so spremili pokojnega na njegovi zadnji poti, našo najsrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo ravnatelstvu, uradništvu in delavstvu združenih papirnic ter gasilnemu društvu Sostro za darovane vence.
Vsem Bog plačaj!
D. M. v Polju, dne 4. maja 1926.
ZALUJOČI OSTALI

GASPARI & FANINGER

Tovarna trikotaže in perila
MARIBOR, Ruška cesta št. 15

Priporočajo svoje izdelke letnega blaga kakor: otroške veslarske majice in moške mornarske majice v različnih vrstah in izdelavih, sokolske majice, mrežaste majice, kopalne hlače ter kopalne obleke za moške in ženske in damske reform trikot hlače. Nadalje obveščamo naše cenjene odjemalce, da izdelujemo že zimsko trikotažo v najboljših vrstah ter sprejememo lahko naročila za vsako količino in dobavljivo za avgust ali september mesec.